



OMNES UNUM

(TODOS UNO)

1959

ŠTEV. 3

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV
V ZAMEJSTVU

K A Z A L O

Škof Gregorij Rožman: <i>Lingua sacerdotis</i>	65
Filip Žakelj: Skrivnost Vianneyeve svetosti in uspehov	69
Franc Mihelčič: Vera in strah	79
Pavel Slapar: Cerkev v Jugoslaviji	84
Novice od povesod	93

Glede vseh upravnih zadev in poravnave naročnine se obračajte naravnost na upravo: Rev. Stanko Škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina, ali pa na sledeče sobrate poverjenike:

Kanada: Rev. Anton Vukšinič, 146 Bell Street, Port Colborne, Ontario.

U. S. A.: Rev. Karel Pečovnik, St. Petr's Church, Dumont, Minn.

Čile: Rev. dr. Anton Trdar Capellán, Hacienda Aculeo, Est. Hospital, Chile

Italija: Rev. Tone Iskra, Chiesa del S. Nome di Maria, Foro Traiano 89, Roma

Trst: Rev. Jože Jamnik, Via Nazionale 89, Marianum, Opčine Trieste.

Gorica: Mons. dr. Franc Močnik, Via Don Bosco 3, Gorizia.

Avstrija: Rev. Vinko Zaletel, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Ostala Evropa: Rev. Zdravko Reven, Grand' Rue, 37, Charleroi, Belgique.

Naročnina: Za Argentino in Čile 40 argentinskih pesov. Za U. S. A. 2.50 dolarja. Za vse ostale dežele vrednost zamenjave 2.50 dolarja. Kdor želi, more poravnati naročnino z mašnimi štipendiji. To velja zlasti za Evropo. Opraviti je treba tri sv. maše. Naj nihče ne opravi maš prej, dokler mu ni sporočeno, da so nameni zanj že toločeni. Maše, za katere nam ni sporočeno, da so sprejete oz. opravljene, smatramo za neopravljene in naročnino za neporavnano.

Uprava

OMNES UNUM

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV V ZAMEJSTVU

LETO VI.

1959

ŠTEV. 3

Lingua sacerdotis

škof Gregorij Rožman, USA

Služabniki Kristusovi smo in oskrbniki božjih skrivnosti (1 Kor 4, 1). Kristus živi in deluje v svoji Cerkvi in nadaljuje svoje odrešilno delo za človeštvo. „Po pravnem poslanstvu, po katerem je božji Odrešenik poslal apostole v svet, kakor je bil sam poslan od Očeta, je on sam, ki po Cerkvi krščuje, uči, vlada, odvezuje, daruje, žrtvuje,“ pravi papež Pij XII. v okrožnici „Mystici Corporis Christi“ (53). Kristus sam po Cerkvi: nas duhovnike je poklical in dal Cerkvi, da kot njegovo orodje — *causae instrumentales* — vidno širimo, kar nevidno on dela. Nas uporabljaja, nas z vsem, kakršni smo, z vsemi telesnimi udi in organi in duševnimi silami in zmožnostmi. In mi smo se mu dali brez pridržka na razpolago ob mašniškem posvečenju in svoj „Adsum!“ ponavljamo vsak dan. Najpogosteje Jezus uporablja naš jezik: *lingua sacerdotis* — *lingua Christi*.

„Jezik je majhen ud, pa se hvali z velikimi reči“ (Jak 3, 5).

Največja reč, s katero se duhovnikov jezik more hvaliti, je, da namesto Jezusa govori, oziroma, da Jezus z duhovnikovim jezikom govori. Govori najzvišenejše, najsvetejše besede, kar jih more človek izgovarjati. Besede, tako močne, kakor so bile besede Stvarnikove: „Bodi svetloba!“ In bila je svetloba (Gen 1, 3). Mi mašniki z besedami: „To je moje telo“, in: „To je kelih moje krvi“, damo učlovenemu Sinu božjemu nov način bivanja na zemlji. Ob teh naših besedah se izvrši „*mirabilis et singularis conversio*“ (Trid.), zgodi se veliki čudež. Pred nami na oltarju je resnična skrivnost, ki terja strmeče čiščenje in nas sili takoj na kolena: Adoro te devote... Čudili bi se in občudovali, ako bi Bog z našo besedo ustvarjal nove svetove, a skrivnostnejše in svetejše je *transsubstantiatio*.

Kako izgovarjamo dan za dnem te besede, ki čudeže delajo? Moral bi nas spreletavati sveti strah v zavesti naše lastne nevrednosti; z večjo ponižnostjo, kot smo itak stopili k oltarju, se sklonimo nad hostijo, nad kelihom in s skrbnostjo angelov točno, razločno govorimo besede spremenjenja, kakor smo jih po sveti Cerkvi prejeli od Jezusa. Kako svet bi moral biti jezik, ki ga Jezusu „posojamo“, da more postati navzoč pod podobo kruha in vina in bivati med nami „človeškimi otroki“.

Pri vseh zakramentih, ki jih smemo deliti, je naša beseda kot forma sacramenti bistveno potrebna; Jezus naš jezik „potrebuje“, da milosti zakramenta podeli.

Naj omenim samo besedo novega ustvarjenja pri zakramentu pokore: „Ego te absolvo...“. Odveza, dana grešniku v smrtnem grehu, „ustvari“ v njegovi duši novo življenje višjega in popolnejšega reda, nadnaravno življenje v posvečujoči milosti. Kakor da bi s svojo besedo obudili mrtvega k novemu življenju! Odveza naredi še večji čudež, kolikor je nadnaravno življenje višje od naravnega. Ta „čudež“ se ne zgodi brez Svetega Duha. Ko je Jezus dal apostolom oblast odpustiti grehe — bilo je ob prvem srečanju po vstajenju — je vanje dihnil (kakor je Stvarnik vdihnil dušo v telo prvega človeka) in jim rekel: „Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpušteni; katerim jih zadržite, so jim zadržani“ (Jan 20, 22. 23). Tako nam je rekel škof posvečevalec, ko nam je obe roki položil na glavo. Zopet Jezusu posodimo svoj jezik. „Ego te absolvo“, pravimo, pa „Dominus Jesus te absolvat“. Po besedi, ki jo mi izgovorimo, Jezus stre grešne vezi in dušo osvobodi in napolni s posvečujočo milostjo. Še z večjim strahom in v zavesti odgovornosti storimo to, ker moramo sami presoditi, je-li grešnik pripravljen, skesan in odkritosrčen. Svetega Duha res potrebujemo, da spoznamo dušno stanje tistih, ki pokleknejo pred nas k spovedi. Torej: Nikdar ne začeti spovedovati, brez kratke prošnje k Svetemu Duhu. V hvaležnosti Jezusu, da nas hoče uporabljati pri odpustitvi grehov, bodimo vsak čas pripravljeni za spovedovanje.

Poleg zakramentov hoče uporabljati naš jezik pri zakramentalih, posebno pri raznih blagoslovih. Gospod Jezus rad blagoslavlja; besede blagoslova pa daje nam na jezik in mi bi morali te besede pogosto, ob vsaki ugodni priložnosti, izgovarjati in blagoslavljati ljudi in reči. S posebno pažnjo naj bi dajali blagoslov na koncu maše, ki je končni akt svete daritve, in sicer tako, da so verniki v cerkvi opozorjeni nanj. *Instructio S. Congregationis Rituum* z dne 3. sept. 1958 pravi: „Dum sacerdos celebrans in fine Missae fidelibus benedicat, organum sileat, sacerdos autem celebrans verba benedictionis ita pronuntiare debet, ut ab omnibus fidelibus intelligi possint“ (No. 27 AAS 1958, 630—663).

Kristus uči po svoji Cerkvi. Kristus je nas duhovnike poslal: „Pojdite in učite vse narode...“ Kristus sam skrito in molče dela, mi smo njegovo vidno in slišno orodje. Svoj jezik mu damo, da z njim On uči, pridiga, božjo resnico razlaga in pojasnjuje. Oznanjevalci božje resnice smo po Jezusu Kristusu. Božje besede moramo govoriti, ne svojih, ne besed tega sveta, ne tega, kar iz naše domišljije prihaja, ampak kar je iz Boga in kar k Bogu vodi. On je svoje besede položil na naš jezik, kakor nekoč preroku Jeremiji. Ko ga je Bog poklical, se je izgovarjal: „O, Gospod Bog, glej, ne znam govoriti, ker otrok sem jaz.“ A Bog mu je odvrnil: „Pojdeš, kamor koli te bom poslal in boš govoril, kar koli ti bom zapovedal. Nikar se ne boj.“ In Gospod je svojo roko stegnil ter se dotaknil njegovih ustnic in mu rekel: „Glej, svoje besede položim v tvoja usta... postavim te danes čez narode in kraljestva, da ruješ in podiraš, gradiš in sadiš“ (Jer 1, 6-10).

Tako je Bog položil svoje besede na naš jezik, deloma že med študijem, ki se ne sme zaključiti z diplomskim izpitom, ampak traja vse življenje, še preko upokojitve, deloma med premišljevanjem, ki mora biti najbolj trdna in dosledna točka našega dnevnega reda. Iz teh dveh studentev se stalno polni zaloga božje besede v nas, da jih govorimo.

Čisto, neskajljeno božjo resnico moramo govoriti in učiti. Luč moramo z njo prižigati vernikom, da jim sveti in kaže pravo pot skozi vse življenje. Čist mora biti naš jezik, da ga bo mogel Kristus uporabljati; ako ne, bo nas morda zavrzel kakor krive preroke (prim. Jer 14, 14-16). Čist je jezik, ki resnico iskreno in nepristransko govori, ki mu je laž in varanje gnusoba, kakor je Bogu (Preg 12, 22).

Ko je Bog poklical preroka Izaija, se je ustrašil: „Gorje meni... ker sem mož nečistih ustnic.“ Eden izmed Serafinov, ki so prestolni asistenti božjega Veličastva, je priletel k njemu in mu z žarečim ogljem očistil ustnice. V zavesti, da smo pred Bogom možje „nečistih ustnic“, pri maši pred evangelijem molimo globoko sklonjeni: „Očisti mi srce in ustnice, vsemogočni Bog, ki si z žarečim ogljem očistil ustnice preroku Izaiju. Tako me očisti s svojim dobrotnim usmiljenjem, da bom mogel vredno oznanjati sveti evangelij.“ Gospod nam mora biti v srcu in na ustnicah, kadar beremo inspirirane besede evangelija in prav tako tedaj, kadar pridigamo in oznanjamo besedo božjo vernikom ali otrokom v katehezi ali pri pouku konvertitov. Tedaj naj Kristus govori, mi mu posodimo razum, spomin in jezik. Pred vsako pridigo in vsakim verskim poukom izrecno prosimo Jezusa: „Gospod, ti govori, ti uporablaj moj jezik; razsvetli moj um, da prav razumem tvoje razodetje, pomagaj mi najti primerne besede, da bom tvoj nauk razumljivo razlagal.“

Da bi prav učili in oznanjali božje resnice, je Jezus svoji Cerkvi in po njej nam duhovnikom poslal Svetega Duha, Duha resnice, ki nas uči popolne resnice, ki ne govori sam od sebe, ampak iz Jezusovega jemlje in oznanja (Jan 16, 13. 14). Značilno je, da je prišel Sveti Duh nad apostole v vidni obliki ognjenih jezikov. Goreči naj bi bili jeziki duhovnikov, ki učijo in razlagajo božjo besedo; ogreva in giblje naj jih Sveti Duh, da bodo čimbolj uspešno orodje Jezusovo, in to bo storil tem rajši in tem bogateje, čim iskreneje smo ga poklicali na pomoč. Jezus naj po Svetem Duhu z našim jezikom govori v spovednici, pri bolnikih, pri trpečih, pred sovražniki in brezbožniki, da bo naša beseda sejala tolažbo in mir, vzbujala zaupanje in veselje, razorožila sovražnike božje. Res, z velikimi reči se hvali jezik duhovnika.

Sv. Jakob pokaže še na drugo stran jezika, ko pravi, da je „neugnano zlo, poln smrtnega strupa“ (Jak 3, 9). Tega „zla“ noben človek ne more ukrotiti, dasi znajo ljudje zveri, ptiče, laznino in morske živali ukrotiti. Sv. Jakob nadaljuje: „Z njim hvalimo Gospoda in Očeta in z njim kolnemo ljudi, ki so ustvarjeni po božji podobi. Iz istih ust prihaja hvala in kletev. Bratje moji, to ne sme biti tako.“ Da, sobratje, med nami duhovniki ne sme biti tako! Ni treba nas opominjati, naj ne kolnemo, pač pa si moramo k srcu vzeti opomin sv. Petra: „Odložite vsako nevoščljivost in vse opravljanje“, to je vse, kar bližnjega žali in pohujšuje (1 Petr 2, 1). Duhovniki moramo in znamo službeno trdno in stanovitno molčati; morda je nekaka naravna reakcija, da drugače radi govorimo, presojava in obsojamo zadeve, za katere nismo niti kompetentni. Ljudje, ki mnogo govorijo, često pridejo navzkriž z ljubeznijo do bližnjega ali celo s pravičnostjo. Gospod Jezus, daj nam zadosti dejanskih milosti, da bomo znali svoj jezik brzdati, ko si ga nam toliko posvetil za svojo službo. Duhovnikov jezik naj veselje vzbuja in dobro razpoloženje prinaša in s tem težave lajša, in to tudi tedaj, kadar ne govori v direktni službi Jezusovi.

Duhovnikov jezik je jezik molitve. Jezus je mnogo molil v svojem zemeljskem življenju. Cele noči, omenjajo evangeliji. Tako mora duhovnik Jezusa posnemati: kadar ima sam velike potrebe, kadar gre za zveličanje njegove črede, kadar preti njegovim vernikom večja nevarnost, za spreobrnjenje brezbožnikov in sovražnikov Cerkve, kadar naleti na ovire pri apostolskih načrtih in v podobnih zadevah. Pokojni France Uranšek, dolgoletni župnik v Žvabeku na Koroškem, mi je mlademu duhovniku pravil in priporočal, kar sam dela: vsak dan pred mašo križev pot za farane, rožni venec pa za duše v viadah. In mi je zatrdil, da ni

naletel nikdar na kakšne pomembnejše težave v dušnem pastirstvu; če so kdaj grozili temni oblaki, so se sami razlezi in izginili. Službene molitve imamo določene za vsak dan; neslužbenim molitvam pa ni meje, kolikor imamo časa in kakršne so potrebe, ki nas silijo k molitvi. Mnogo moliti, a kratko, za vzdihljaj dolgo, med delom, med potjo, in povsod dvigniti duha k Bogu, ali k Jezusu v tabernaklju, saj smo mu navadno zelo blizu. Posebno še v naših dneh, ko zoper sovražnike božje večinoma nimamo drugega orožja kakor molitev.

Sveti oče Janez XXIII. opominja k molitvi celo laike, kaj šele duhovnike, za tri velike naloge, ki jih ima v načrtu: vesoljni cerkveni zbor, rimska škofijska sinoda pa spopolnitev cerkvenega zakonika. Pa ne zahteva mnogo besednih molitev, le trikratni čast bodi Očetu... po angelskem češčanju naj bi zmolili v te tri namene. Opoldne, ko da na trgu sv. Petra čakajočim vernikom apostolski blagoslov, sam z njimi moli te tri čast bodi. Ali je to malo? Je le malo, a mnogomilijonkrat na dan ponovljeno, če bi vsi katoličani posnemali papeža, bi bilo veliko in močno in uspešno zoper vse sile hudobnih duhov. Mi bomo to storili, pa še pristavili povsod svoj najbližji namen: zadoščanje za grehe našega naroda, za varstvo in ohranitev njegovo v veri. Duhovnikovemu jeziku naj nikoli ne velja Jakobova beseda, da je „zlo“, ampak bodi vedno orodje dobrega in poln blagoslova, saj je že kraj svet, kjer moli duhovnik.

Ker so duhovni tudi ljudje kakor drugi, se med njimi marsikateri najde, ki ne živi po svetosti svojega stanu. Med dvanajstimi apostoli, katere si je bil Jezus izvolil, je bil eden, ki je bil hudič (Jn 6, 71). Gorje takemu duhovnu! Ostro ga bo Bog sodil in ostro kaznoval v večnosti, če se resnično ne spokori. Pa tudi takega duhovna, moj kristjan, si dolžan častiti; ne zavoljo njegove osebe, še manj zavoljo njegovega dejanja, ampak zavoljo njegovega stanu in zavoljo Boga, da dopolniš božjo zapoved. Nikar ga ne zaničuj, nikar brez prave potrebe ne govori o njegovih grehih, ampak jih veliko bolj zakrivaj in zagovarjaj, kolikor po pravici moreš.

(Baraga, Nebeške rože, Ljubljana 1846, 305/6)

Skrivnost Vianneyeve svetosti in uspehov

(Ob stoletnici smrti sv. župnika Janeza Vianneya, nebeškega zaščitnika župnikov in prvega zavetnika duhovniške apostolske zveze)

Filip Žakelj, Argentina

Med prvimi so jugoslovanski škofje opozorili na stoletnico smrti sv. arškega župnika Janeza Vianneya ter za to priložnost napisali duhovnikom krasno pastirsko pismo. (1) Tudi sv. oče Janez XXIII. se je ponovno spominjal te stoletnice, zlasti pa ob sprejemu več kakor tri tisoč italijanskih članov duhovniške apostolske zveze, ki so spomin na to stoletnico smrti sv. Janeza Vianneya, nebeškega zaščitnika župnikov pa tudi zavetnika duhovniške apostolske zveze, hoteli obhajati v Rimu. (2) Posebne slovesnosti v čast sv. Janezu Vianneyu se vrše na Francoskem. Nestrohnjeno srce sv. arškega župnika bo obiskalo nad štiri in trideset francoskih škofij. 12. aprila so ogromne množice ljudstva in duhovščine počastile srce sv. Janeza Vianneya v Parizu, v baziliki Naše Gospe (Nôtre-Dame). Naš izseljenski misijonar Stanko Kavalar poroča, da se je v nekem drugem kraju udeležil te pobožnosti v čast sv. Janezu Vianneyu; verniki ob tem romanju Vianneyevega srca prosijo zlasti za duhovniške poklice in svetost duhovnikov. Prvega maja so v Arsu slovesno kronali kip naše Gospe arške. Od 2. do 4. avgusta — Vianney je umrl 4. avgusta 1859 — se bodo v Arsu vršile največje slovesnosti. Glavno vodstvo duhovniške apostolske zveze vabi vse svoje člane na romanje v Ars, ki bo združeno z duhovnimi vajami od 31. avgusta do 4. septembra. Napovedani so študijski dnevi za duhovnike od 22. do 24. septembra. (3) Za to stoletnico je zrastle cela vrsta novih del o tako neučnem in preprostem arškem župniku. (4) Kapucin Hilarij de la Perade je mnenja, da bo stoletnica smrti sv. arškega župnika morda začetek duhovniških binkošti. (5) Mons. Franc Trochu je že l. 1925 napisal tako kritičen in klasičen življenjepis sv. Janeza Vianneya, da se je neki slovenski duhovnik ob tako krasnem branju izrazil, da bi to knjigo najrajši kar poljubil. (6) Ni dolgo tega, ko je Pagnoux spisal novo delo, ki nam odkriva **veliko skrivnost Vianneyeve popolnosti in dušnopastirskih uspehov**; obravnava namreč posebej njegovo **izredno pobožnost do Matere božje**, kar sicer Trochu večkrat poudarja, vendar pa doslej Vianneyevega življenja pod tem vidikom še nihče ni bolj podrobno preučil. (7) Ne bo morda napak, da iz Trochujevega, zlasti pa iz Pagnouxovega dela zajamemo tudi slovenski duhovniki nekaj koristnih misli.

Vianneyeva mati Marija Beluse je po navadi tistih časov svoje otroke že pred rojstvom posvetila Mariji. Vianney je pri krstu dobil ime Janez Marija po svojem botru. Sveta mati je znala čudovito vzgajati svoje otroke. Ko je mlajša sestra Marjetica nekoč vzela Janezku rožni venček, se je Janezek hudoval. Mati pa ga je ljubeznivo pregovorila, da je iz ljubezni do Boga rožni venček prepustil Marjetici. V zameno pa mu je mama dala majhen kipec Marijin. Ko je bil Vianney že sedemdeset let star, je obujal pristrčne spomine na ta kipec Marijin: „O, kako sem ljubil ta kip. Nisem se mogel ločiti od njega ne podnevi ne ponoči; in ne bi spal mirno, če ga ne bi imel ob svoji strani v svoji majhni postelji... Sveta Devica je moja najstarejša ljubezen; ljubil sem jo celo prej, preden sem jo spoznal.“ Če bi ga v tej detinski dobi kdo vprašal, koga ima rajši: ali sveto Devico Marijo ali

svojo mamo, bi mu Janezek gotovo odgovoril: „Prav gotovo sveto Devico, ker mi je ona dala mojo mamo.“ Sestra Marjeta je pri rednem škofijskem postopku za beatifikacijo svojega brata pod prisego izpovedala, da je Janezek ob prvem glasu zvona za angelsko češčenje pred vsemi drugimi najprej pokleknil; dodala je tudi, da je svoj dragoceni kipec Marijin nesel v kak skrit kot v hiši, ga postavil na stol in pred njim zbrano molil. Mati ga je nekoč našla, kako je v skritem kotu v hlevu (nedolžni Janezek) pobožno molil pred tem kipcem. Ko so ob času revolucije morali skrivati svete podobe, je Janezek jemal ta kipec vedno s seboj ter ga skrival v žepu svoje srajce. Ko je bil star sedem let, je začel goniti živinico na pašo. Tam je okrasil drevesno duplino, postavil vanjo Marijin kipec in pred njim molil rožni venec. S svojimi spretnimi prsti je celo napravil iz gline Marijin kipec, ki ga je oče spekel v peči; dolgo časa so ga potem hranili na Vianneyevem rojstnem domu. Na paši je drugim otrokom pridigal in prirejal procesije, med katerimi so molili rožni venec. Že v štirinajstem letu je v neki hiši v Ecullyju iz rok Cerkvi zvestega duhovnika skrivaj prejel prvo sveto obhajilo; še čez petdeset let je arškim otrokom kazal svoj skromni rožni venček kot spomin na prvo sv. obhajilo. Kmalu po prvem svetem obhajilu je s starejšim bratom delal v vinogradu, pa ga je težko dohajal in se vrnil zvečer domov popolnoma izčrpan. Obiskala pa jih je tisti čas neka redovnica Marijinega obiskanja iz Lyona ter Janezu podarila lep Marijin kip. Vzel ga je s seboj v vinograd, ga pred delom poljubil, potem pa vrgel daleč, kolikor je mogel. Ko je med delom prišel do njega, je kip zopet poljubil in ga vrgel vnovič daleč pred seboj in zopet delal. To je ponavljal ves dan. Zvečer se je vrnil vesel domov, ker je z Marijino pomočjo mogel brata dohajati pri delu. Izjavil je: „Imejte vedno veliko zaupanje v sveto Devico. Danes sem jo zelo klical na pomoč in ona mi je zelo pomagala. Mogel sem dohajati svojega brata in nisem utrujen.“ To Marijino pomoč je doživljal pri delu osem dni. Skušnja ga je torej naučila, da je treba zaupati v Marijo. Kasneje je tolikokrat ponavljal: „Za uslišanje je zadosti samo to, da se obrneš na Marijo.“ (8)

Arški župnik je pa že od otroških let pa do svoje svete smrti častil zlasti **Marijino brezmadežno spočetje**. Duhovnik Renard trdi: „Dobri arški župnik je vedno veroval v brezmadežno spočetje svete Device in stanovitno častil v Njej to dragoceno odliko... To je bila vedno njegova pobožnost in njegova vodilna misel.“ Dobro so nam znana prikazovanja Brezmadežne sv. Katarini Labouré leta 1830 v ulici du Bac v Parizu ter sv. Bernardki lurški v Massabielski votlini leta 1858. Pa Pagnoux prav trdi, da **pot Brezmadežne iz Pariza v Lurd vodi preko Arsa**. Janeza Marijo Vianneya imenuje kar starejšega brata in predhodnika sv. Bernardke lurške.

Pri rednem škofijskem postopku za Vianneyevo razglasitev za blaženega je njegova sestra Marjeta izpovedala, da je že v nežni mladosti imel navado, kadar je slišal biti uro, zmoliti zdravamarijo ter dodati: „Hvaljeno bodi sveto in brezmadežno spočetje blažene Device Marije, Matere božje.“ Kot duhovnik je Vianney skoraj vse življenje imel opravka z grešniki v spovednici, a njegova duša je ostala popolnoma nedotaknjena. Mučile so ga seveda skušnjave proti čistosti. Pa je 3. oktobra 1839 razodel duhovniku Tailhadesu, da je že kot duhovnik napravil **zaobljubo**, da bo vsak dan molil: „Pozdravljena, Kraljica...“ in šestkrat zdihljaj „Hvaljeno bodi vekomaj sveto in brezmadežno spočetje blažene Device Marije, Matere božje. Tako bodi.“ Brezmadežna ga je rešila skušnjav proti čistosti.

S svetim župnikom Balleyem, ki mu je največ pomagal do duhovništva, je

kot njegov kaplan v Ecullyju prepisoval molitve v čast Materi božji ter jih razdeljeval med ljudi. Sestavila sta posebni rožni venec v čast Marijinemu brezmadežnemu spočetju, ki so ga kasneje tudi v Arsu dolgo časa molili pred večerno molitvijo.

V skromni arški cerkvi je zgradil stransko kapelo z oltarjem, na katerega je postavil kip **Brezmadežne**, ki je bil popolnoma tak, kakor se je Marija prikazala 27. novembra 1830 sv. Katarin; Labouré. Kapelo je otvoril 6. avgusta 1820. 30. oktobra 1834 je arški župnik prosil lyonskega trgovca Laporta, naj mu preskrbi nov kip Brezmadežne čudodelne svetinje. Katarina Lassagne imenuje ta kip najbrž čudodelen, ker se je pred to podobo Brezmadežne toliko grešnikov spreobrnilo. Tudi v cerkveni ladji je vsak romar lahko videl kip Brezmadežne čudodelne svetinje. **Čudodelno svetinjo** je dal obesiti tudi na **spovednico**; med spovedovanjem se je večkrat oziral nanjo. Brezmadežni se je priporočil, preden je ustanovil **malo sirotišnico**, ki ji je dal zaupljivo ime: Previdnost (Providence). Tam je napravil **uto**, ki jo je obraščala trta; v to uto je postavil zopet kip **Brezmadežne**; tako se je uta kmalu spremenila v **molilnico**.

Na zvonik arške župnijske cerkvice je dal napraviti uro. Svoje vernike je navadil, da so **ob vsakem udarcu ure počastili brezmadežno Devico Marijo**, kar je sam vršil že vse življenje. Kadar je učil krščanski nauk ali pridigal, pa je bila ura, sam prenehal ter z vsemi poslušalci pozdravil brezmadežno Mater božjo. Takole so župnik, verniki in romarji molili: „Hvaljeno bodi sveto in brezmadežno spočetje blažene Device Marije, Matere božje! O Marija, naj vsi narodi slavé tvoje sveto ime, naj vsa zemlja hvali in kliče tvoje brezmadežno Sreč!“

Vsako soboto je opravil **sv. mašo pred oltarjem Brezmadežne čudodelne svetinje**; napravil je celo **zaobljubo**, da bo vsako soboto maševal v čast Brezmadežni, da bi ga tako varovala s svojim vsemogočnim materinskim varstvom. Če sam ni mogel maševati, je opravil kak drug duhovnik **sv. mašo pri Marijinem oltarju**. Hkrati pa je vsako soboto zahvaljeval predobrega Boga, da je ustvaril brezmadežno Devico Marijo ter ji dal tako dobro srce do grešnikov. Vsako soboto po maši je molil litanije Matere božje, zdravamarijo in vzklik: „Marija, pribežališče grešnikov, prosi za nas!“

V svojih najtežjih letih priprave na duhovništvo se je spoznal z blaženim Marcellinom Champagnatom, ustanoviteljem družbe malih Marijinih bratov (bratov-maristov), ter Janezom Klavdijem Colinom, ustanoviteljem redovniške Marijine družbe (maristov). Z obema ga je vezalo pristržno prijateljstvo in velika ljubezen do Marije. V noči med 4. in 5. septembrom 1853 je hotel oditi iz Arsa ter stopiti v Marijino družbo v samostan Naše Gospe iz Neylierja, kjer so se novi redovniki posvečevali zgolj kontemplativnemu življenju. V to Marijino družbo sicer ni mogel stopiti, s srcem pa je bil vedno v njej. Na praznik **Brezmadežne leta 1846** se je tej **Marijini družbi priključil vsaj kot tretjerednik**; sprejel ga je bl. Peter Julijan Eymard.

Kmalu nato je **ob času kolere dal kovati svetinjice**: na prvi strani je bila **podoba Brezmadežne**, na vsaki strani ob njej pa lilija, na drugi strani pa napis: „O Marija, spočeta brez greha, obvaruj nas kuge!“

Ko je bil Vianney župnik v Arsu, je poskrbel za celo vrsto **ustanovnih maš** v čast **Brezmadežni in njenemu presvetemu Srcu**: dvajset ustanovnih maš Bogu v zahvalo, da je Marijo obvaroval izvirnega greha, ter v čast Marijinemu brezmadežnemu spočetju, da bi varovala otroke pred rojstvom in bi mogli prejeti sveti krst; trideset ustanovnih maš v čast svetemu Srcu Marijinemu, da bi varovalo misijonarje,

ki prinašajo milost vere poganskim krajem; dvajset ustanovnih maš prav tako v čast svetemu Srcu Marijinemu, da bi izprosilo duhovnikom belleyske škofije dar vere in svete čistosti. Marija mu je v več primerih skoraj čudežno pomagala do denarja za te ustanovne maše.

Ne smemo prezreti Vianneyeve pobožnosti do brezmadežnega Srca Marijinega. Marija je v Fátimi priporočila posvetitev njenemu brezmadežnemu Srcu. Sveti arški župnik je pa že 1. maja 1836 po dolgih osemnajstih letih gorečega širjenja pobožnosti do Brezmadežne med svojimi verniki in romarji **vso župnijo in vse njene prebivalce posvetil njenemu brezmadežnemu Srcu**. Dobra arška župljanka je podarila lepo rdeče srce, ki so ga položili na pripravljen prostor pred kapelo Brezmadežne. Župnik je stopil na prižnico z belim svilenim trakom v rokah; na njem so bila napisana imena vseh arških družin; župnik je prebral imena na prižnici in ganljivo pridigal ter posvetil svoje vernike brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Med pesmijo: „Pozdravljena, Kraljica,“ je sveti župnik šel in položil imena vseh v rdeče srce ter ga na zlati verižici obesil Mariji okoli vratu. To resno posvetitev je imel za tako važno, da je na levo stran Marijinega oltarja dal napisati napis, da je župnijo posvetil Mariji Devici, spočeti brez greha; drug napis v spomin na to posvetitev pa je poslal na Marijino božjo pot v Fourvière, kamor je sam že tolikokrat romal. Vsaka družina je dobila za spomin podobo Brezmadežne, kamor so družinski poglavarji napisali posvetitev, župnik pa se je podpisal. Kasneje so se tudi romarji in spovedenci pridruževali tej posvetitvi ter dobivali v spomin podobe Brezmadežne. Duhovnik Toccanier priča, da je župnik večkrat daroval svojo župnijo Mariji Devici, Katarina Lassagne pa pripoveduje, da je večkrat ponoči svoje farane posvetil Brezmadežni.

17. decembra 1845 je vpisal šestdeset svojih župljanov v nadbratovščino naše Gospe zmag (Notre-Dame des Victoires) za spreobrnjenje grešnikov v Parizu. Ta bratovščina v čast Marijinemu brezmadežnemu Srcu se je močno razširila po vsem svetu. V tej župnijski cerkvi je goreči župnik Desgenettes posvetil svoje župljane Marijinemu brezmadežnemu Srcu ter doživljal čudovita spreobrnjenja grešnikov. Vianneyeva in Desgenettesova župnija sta bili torej med prvimi Marijinemu brezmadežnemu Srcu posvečenimi župnijami. V obeh je Marijino brezmadežno Srce delilo grešnikom preobilno usmiljenje.

Leta 1844 je Vianney dal postaviti na vrh pročelja svoje župnijske cerkvice **podobo Marijinega brezmadežnega spočetja**, na podstavku pa so bile vklesane besede: Maria sine labe concepta. Želel je, naj bi podobo Marijinega brezmadežnega spočetja povsod izpostavljali v češčenje. Tako so romarji lahko kmalu opazili podobe Brezmadežne na križpotih, nad vhodi v hiše in v stanovanjih po arških družinah. Tako je svetu tako odmaknjena arška vasica postala kar malo mestece **Brezmadežne**.

Ko je bil zgradil zraven sirotišnice (Previdnosti) kapelico, je bila njegova prva misel, naj bi bila posvečena Marijinemu brezmadežnemu spočetju. Belleyski škof jo je sicer posvetil sv. Družini, a Vianney je izbral tele kipe: v sredi oltarja je Jezus deček, na levji strani sv. Jožef, na desni pa kip **Brezmadežne čudodelne svetinje**, ki ima na vratu obešeno rdeče srce, spodaj pa napis: O Marija, brez madeža spočeta.

Ni mogoče popisati, kakšno radost je doživel Vianney 8. decembra 1854, ko je božji služabnik Pij IX. razglasil nauk o Marijinem brezmadežnem spočetju kot **versko resnico**. Belleyski škof je želel, naj bi za to veliko slovesnost v vsaki župniji

postavili Marijin kip. Kipi Brezmadežne pa so arško cerkev že krasili znotraj in zunaj. Zato je sveti župnik napravil načrt za dragocen mašni plašč; bil je bogato vezen z zlatom, na hrbtu pa je imel krasno podobo Brezmadežne; verniki in romarji so kar občudovali to dragoceno umetnino; župnik je hotel, naj se imenuje kar **plašč brezmadežnega spočetja**. V krasno okrašeni arški cerkvi je močno utrujeni župnik, oblečen v krasni novi plašč, pel slovesno sveto mašo v čast Brezmadežni. Popoldne po večernicah je vsa župnija šla v procesiji k šolskim bratom, kjer je župnik blagoslovil na vrtu kip Brezmadežne, ki ga je bratom sam podaril. Zvečer je na tisoče in tisoče luči zagorelo po Arsu. Razsvetlili so zvonik, pročelja in stene cerkve in arških hiš. Preden je župnik šel po vasi, je sam slovesno zvonil tako dolgo, da so pritekli ljudje iz sosednjih vasi, ker so mislili, da v Arsu gori. Župnik pa se je neskončno srečen sprehajal po razsvetljenem Arsu z drugimi duhovniki in brati. Velike slovesnosti ni mogel zaključiti brez pridige, v kateri je vzkliknil: „Kakšna sreča, kakšna sreča! Vedno sem mislil, da sijaju katoliških resnic manjka ta žarek. To je bila vrzel, ki ni mogla ostati v veri.“ Sicer pa je bilo v Arsu ob Marijinih praznikih vedno toliko ljudi, da je manjkalo prostora v cerkvi; ljudje so se v velikem številu približali obhajilni mizi; župnik je ob teh dneh tudi zvečer navdušeno pridigal o Marijini svetosti, mogočnosti in ljubezni.

Njegova ljubezen do brezmadežne, deviške božje Matere je bila toliko, da je Katarina Lassagne upravičeno rekla, da je ni mogoče popisati. Malo pred razglasitvijo verske resnice o Marijinem brezmadežnem spočetju, je vse poslušalstvo kar pretreslo, ko je svoj govor končal z besedami: „Če bi mogel sebe prodati, da bi še kako stvar dal sveti Devici, bi se prodal.“ (9)

Že od otroških let je brezmadežno in prečisto Devico in Mater Marijo pobožno častil z **molitvijo svetega rožnega venca**. Ko je na poti k vojakom ležal bolan v bolnišnici v Roanne, so avguštinke brž mogle opaziti, kako pobožno je molil rožni venec. Ko je bil na praznik Gospodovega razglašenja leta 1810 v strašnih borbah glede vojaške službe, je zopet vzel v roke rožni venec. Kasneje je nekaterim osebam glede vojaške službe, je zopet vzel v roke rožni venec. Kasneje je nekaterim osebam v Arsu zaupal: „Morda ga še nikoli nisem molil s tako velikim pogumom.“ Isti dan se je ponovno zatekel z rožnim vencem k sveti Devici Mariji, svojemu rednemu pribežališču, ter ga z vsem zaupanjem molil. Marija ga je uslišala.

Ko je šlo za končno odločitev, ali naj Vianneya, ki mu je šla vsaka stvar tako neznansko počasi v glavo, pripuste k subdiakonatu, je pri lyonskem generalnem vikarju Courbonu, ki je upravljal nadškofijo namesto nadškofa in kardinala Fescha, najbolj vplivala misel na njegovo vzorno življenje, zlasti na ponižnost, ter na njegovo pobožnost do Matere božje, ki se je izražala posebno v molitvi rožnega venca: „Ali je Vianney pobožen? Goji pobožnost do svete Device? Zna moliti svoj rožni venec?“ Tako je spraševal. Odgovor je bil pač lahak: „Da, to je vzor pobožnosti.“ Courbon se je odločil za Vianneyevo posvetitev z mislijo, da bo božja milost napravila, kar je bilo potrebno glede Vianneyevega znanja.

Pa tudi župnika Vianneya si ne moremo misliti brez rožnega venca. Sam ljubi Bog ve, koliko jih je v Arsu zmolil! Dobri dve leti po prihodu v Ars (9. febr. 1818) je tam ustanovil **rožnovensko bratovščino** (28. febr. 1820). Katarina Lassagne, preprosto in apostolsko arško dekle, je kasneje pripovedovala, da ji je Vianney takrat spreobrnil srce. Pa ga je z Marijino pomočjo počasi spreobrnili tudi drugim. Meseca avgusta 1820 so pri arški cerkvi začeli graditi nov, bolj trden zvonik. Še zdaj sta v zvoniku oba zvona, ki jih je dal obesiti vanj arški župnik Vianney; drugi zvon je sam kupil in mu dal ime **rožnovenski zvon** (cloche du Saint-Rosaire).

Dokaz njegove velike pobožnosti do rožnovenske Matere božje, je pričevanje mladega vzgojitelja Janeza Pertinanda. Ko je v noč med 11. in 12. septembrom 1843 spremljal iz Arsa bežečega župnika, sta na poti zmolila vsaj deset rožnih vencev. (10)

Tri vnanje znake svoje pobožnosti, popolne vdanosti, zaupanja in ljubezni do Marije, je Vianney nosil že pred mašniškim posvečenjem: škapulir, rožni venec in verige. Te verige je nosil v znak, da hoče biti popolnoma odvisen od svoje brezmadežne nebeške Matere, da hoče biti njen popolni suženj, najbolj zvest služabnik. Zanimivo je, da je to napravil, kakor se zdi, popolnoma neodvisno, od sv. Ludovika Marije Grigniona Montfortskega, ker so Grignionovo razpravo o pravi pobožnosti do Matere božje odkrili šele leta 1842, Vianney pa se je svoji Materi in Gospé posvetil že trideset let prej. To veliko dejanje popolnega zaupanja, vdanosti in ljubezni do Marije je napravil, ko ni imel več na tem svetu telesne matere (umrla je 8. febr. 1811) in je grozno trpel v semenišču Verrières zaradi neuspehov v modroslovju; nekateri manj resni tovariši so ga pomilovali, profesorji pa mu niso preveč vlivali poguma in tako nedolžno, pa tako preizkušano srce. Ta posvetitev je bila veliki dogodek v njegovem življenju. Odprla mu je končno pot do svetega duhovništva. Vianney se je odslej, kakor pripoveduje Convert, navadno imenoval Marijin suženj. Bil je popolno in zares pripravno orodje v Marijinih rokah za velika nadnaravna dela. (11)

Marija ga je vodila od mladosti do sive starosti po junaški poti kreposti; neizmerno naporna in počasna je bila njegova pot do duhovništva; pa mu je na vseh čudnih križpotjih brezmadežna Mati in Gospa pokazala vsaj za korak naprej. Bog mu je še pred tonzuro poklical telesno mater k sebi; pri nebeški Kraljici mu je izprosila milost, da je prejel tonzuro 28. maja 1811, v Marijinem mesecu. Na praznik Marijinega obiskanja leta 1814 je s posebno milostjo obiskala Janeza Krstnika Marijo Vianneya: saj je ta dan prejel izjemoma vse štiri nižje redove in subdiakonat. 13. avgusta 1815, ko sv. Cerkev ponekod obhaja praznik bl. Device Marije. Pribelžališče grešnikov, je grenbleski škof Simon posvetil za duhovnika tistega nedolžnega Vianneya, ki bo z Marijino mogočno pomočjo neizmerno veliko grešnikov iztrgal iz satanove oblasti. Na bedenji dan Marijinega vnebovzvetja pa je ponižni Janez Marija Vianney opravil prvič najsvetejšo skrivnost. (12)

Ko je dvaintridesetletni Vianney odhajal v zanemarjeni Ars, mu je lyonski generalni vikar Courbon dejal: „Ni mnogo ljubezni do dobrega Boga v tej župniji; vi ji jo boste dali.“ Kako je bil Ars zanemarjen! Pa je sveti župnik že po devetih letih ob priložnosti svetega misijona leta 1827 mogel od veselja vzklikati: „Ars ni več Ars; spovedoval in pridigal sem na misijonih. Toda nisem našel ničesar takega kakor tu.“ — Mnogo razlogov bi mogli navesti za trditev, da je preprosti župnik popolnoma obnovil svojo župnija v evangelijskem duhu, toliko grešnikom pomagal do iskrene sprave z Bogom in vplival na toliko neumrljivih duš prav zaradi tako iskrenega in otroškega zaupanja v Marijino mogočno posredovanje. Vemo že, kako so v Arsu po župnikovem zgledu začeli častiti Brezmadežno, kako so začeli ceniti molitev sv. rožnega venca, kako ganljivo so se posvetili Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Nekateri stvari so v resnici posebno poučne za dušne pastirje.

Nekdaj pred revolucijo so arški verniki vsako leto romali k Naši Gospé iz Fourvièrja. Vianney je hotel obnoviti to navado. 6. avgusta 1823 je romal tja s svojo župnijo. Že prejšnjo nedeljo je v pridigi povedal, da se ji bodo na tem kraju, kjer se razodeva tako mogočno in dobro, posvetili. Izrazil je še misel: „Potrebno je, da nas Ona spreobrne.“ S pesmijo in rožnim vencem so priromali k Mariji. Vianney

je maševal pri milostnem oltarju, po maši pa še dolgo prosil za popolno spreobrnjenje svojega ljudstva. Ves dan se je strogo postil; jedel je šele po vrnitvi domov. Sveti župnik je opazil, da se je prav po tem romanju začela velika verska obnova njegove župnije. Kdor se je bližal Arsu, je začel srečavati celo mlade može in fante, ki so poganjali svojo živino, pa v eni roki držali rožni venec; brez sramu so župljani, kjer koli so bili, molili trikrat na dan angelsko češčenje; mnogo njegovih vernikov je ob udarcu ure prenehalo z delom, zmolilo zdravamarijo ter počastilo Marijino brezmadežno spočetje.

Materam je župnik svetoval, naj vsak dan zjutraj posveté svoje otroke sveti Devici Mariji. Versko življenje v Arsu je tako napredovalo, da so se nekatere izbrane duše popolnoma posvetile nebeški Gospé po zgledu svojega župnika kot **Marijini sužnji in sužnje.**

Vsak dan je začel opravljati male dnevnice v čast **Marijinemu brezmadežnemu spočetju**; priznal je, da je od takrat prejemal od Boga posebne milosti po Marijini priprošnji.

Grešnikov je v Ars vsak dan več prihajalo. Da bi dosegel spreobrnjenje grešnikov, je priporočal devetdnevnic v čast **Marijinemu brezmadežnemu Srcu** ali mašo v čast temu prečistemu Srcu. Convert prav pravi, da je bilo **Marijino Srce tista orožarna**, iz katere si je neprestano izposojal orožje, ki ga je uporabljal v borbi proti peklju. Vianney pa je priznal: „Tako pogosto sem zajemal iz tega studenca (iz brezmadežnega Srca Marijinega), da že dolgo časa ne bi ničesar bilo notri, če ne bi bil neizčrpljiv.“

Na stranskem oltarju je kraljevala Brezmadežna prav taka, kakor se je prikazala sv. Katarini Labouré, na tabernakeljskih vratcih pod to podobo pa je bil v sredi Marijin monogram, pod njim podobi najsvetejših Src, okoli pa dvanajst zvezd, zopet prav tako kakor na drugi strani čudodelne svetinje. Neko dopoldne leta 1849 je Vianney pri krščanskem nauku spominjal na Marijine prikazanje Katarini Labouré leta 1830: „Občudujmo dobroto božjo, ki množi svoje čudeže za naše spreobrnjenje. Pred nekaj leti je poslal sveto Devico, ki je imela roke polne žarkov in milosti, da bi jih sipala na zemljo.“ Dobro je znano, kako se je ista **Brezmadežna prikazala Judu Alfonzu Ratisbonu** v cerkvi sv. Andreja delle fratte v Rimu ter ga v trenutku spreobrnila. Pa se je tudi v Arsu v kapeli **Brezmadežne zgodil podoban primer**, ko je neki prostozidar na Vianneyevo prigovarjanje šel molit tja nekaj zdravamarij za spreobrnjenje. Bog ve, koliko grešnikov si je pred tem Marijinim oltarjem izprosilo spreobrnjenje!

Takoj skraja so **peklenske sile začele z vso silo rovariti v Arsu proti Janezu Vianneyu**. Saj ni mogoče razumeti, kako je satan mučil in preganjal Vianeya ter ga za vsako ceno hotel spraviti iz Arsa. Pa se je tukaj zopet prav tista **Brezmadežna**, ki je peklenski kači glavo strla (1 Moz 3, 15), izkazala strašno kakor urejena **bojna vrsta** (Vp 6, 9).

Ko je Vianney dospel v Ars, je tam našel kapelico z oltarjem Marijinega oznanjenja; v kapelico je postavil velik kip Brezmadežne; Brezmadežna je stala na krilih dveh kerubinov, dva druga kerubina pa sta ji držala krono nad glavo; k prsim pa je z rokama pritiskala veliko srcé, na katero je župnik zapisal imena svojih ovčic; tako jih je posvetil Kraljici nebes in zemlje. Veliko sliko Marijinega oznanjenja pa je obesil v skromnem župnišču na steno, kjer so stopnice zavile proti njegovemu stanovanju. Hudič mu jo je noč za nočjo najgrše umazal. Ni se mogel drugače znesti nad Brezmadežno, ki je tako podpirala svojega zvestega služabnika,

Ko je 23. januarja 1840 Vianney vpričo osmih prič izganjal hudobnega duha iz neke obsedenke, doma iz okolice Puy-en-Velay, je hudič po njenih ustih izjavljal z vso jezo, da bi ga že zdavnaj spravil iz Arsa, če ga Marija ne bi tako podpirala: „Ona te preveč varuje“ Satan je že mislil, da bo uspel, ko je Vianney tisto noč pred praznikom Marijinega imena leta 1843 zginil iz Arsa. Hudobni duh ga ni mogel ujeti s skušnjavami proti ponižnosti in veri, pač pa ga je mučil z obupanjem ter ga iz dušnopastirskega dela neprestano silil v samoto objokovat grehe in njegovo revno življenje, da bi tako preprečil spreobrnjenje ogromnega števila grešnikov. A Marija je svojega ljubljence in gorečnika za zveličanje duš vnovič napolnila v Ars, ker je še skoraj šestnajst let z njeno pomočjo delil telesna, zlasti pa duhovna dela usmiljenja kot tolažnik trpečih, razsvetljeni svetovalec dvomljivcev, predvsem pa kot dušni zdravnik v spovednici. Na božji potj naše Gospé v Beaumontu je molil, opravil sv. mašo in stregel duhovniku Raymondu, pa spoznal božjo voljo, naj se vrne v Ars. Nekaj let kasneje je sicer zopet mislil pobegniti v Marijino družbo v Neylière, kjer ga je njegov dragi prijatelj Colin hotel sprejeti z odprtimi rokami, pa je nekaj pobožnih duš podprlo župnikove molitve k Materi božji; zopet je sprejel po Marijini priprošnji razsvetljenje, naj ostane v Arsu. Saj je povedal: „Ko smo začeli prositi dobrega Boga in sveto Devico, sem se v trenutku čutil spremenjenega.“

Kmalu po prihodu v Ars je začel zbirati otroke ter poučevati v krščanskem nauku. Pa jih je prosil, naj opravljajo Mariji zelo vsečno molitev: darujejo naj nebeškemu Očetu njegovega vsega krvavega in razmesarjenega Sina za spreobrnjenje grešnikov; kar priznal jim je tudi, da je vselej prejel milost, kadar jo je tako prosil.

Po priprošnji svoje ljubljence svete Filomene in Brezmadežne je meseca maja 1843 skoraj čudežno ozdravel, ko so vsi pričakovali, da so mu štete zadnje ure.

Zaupanje v Brezmadežno je bilo v Vianneyevem Srcu toliko, da se je Marija svojemu ljubljenu otroku in služabniku večkrat prikazovala. Trdno izpričanih je vsaj šest prikazovanj. Najbolj znano je prikazanje 8. maja 1840, kjer je Marija Vianneya vprašala: „Česa prosiš?“ Vianney pa je zaupljivo začel: „Oh, moja dobra Mati, prosim te za spreobrnjenje grešnikov, za tolažbo potrlih, za olajšanje mojim bolnikom in posebno za osebo, ki že dolgo časa trpi in prosi smrti ali pa ozdravljenja.“ Marija je odvrnila, da bo tista oseba ozdravela, a malo kasneje. Štefanija Durie, za katero je Vianney Marijo prosil, je res še tisto leto na veliki šmaren čudežno ozdravela. Iz Vianneyevih skromnih izjav pa smemo sklepati, da je bilo podobnih Marijinih prikazni precejšnje število. Tako bi znanim Marijinim prikazovanjem od leta 1830 do zadnjih prikazovanj v Belgiji pred dobrimi 25 leti smeli mirno prišteti tudi Marijina prikazovanja v Arsu. (13)

Pagnoux mirno trdi, da je sveti arški župnik eden izmed tistih velikih Marijinih apostolov, ki jih je v preroškem duhu napovedal sv. Ludovik Marija Grignion Montfortski. Vse njegovo osebno krepostno življenje, neugnano apostolsko delo in junaške žrtve za zveličanje duš so žive priče, kako prava pobožnost do Matere božje vodi k Jezusu. Znani malineški pomožni škof Suenens pa pravi: „Marijanska pobožnost arškega župnika je enovita, poštena in lahka, kar že samo po sebi zadošča za odstranitev tako trdovratnega ugovora o nevarnosti za dualizem ali za steno med Kristusom in nami. Samo z enim poletom (zanosom) gre Materi in Sinu naproti, gre po Materi naproti Sinu. Nobenega problema ni za svetnike, ki so bolj kakor drugi deležni enovitosti božje (à la simplicité de Dieu).“ (14)

Sveti arški župnik je brez dvoma bil veliki predhodnik marijanske dobe, v

kateri živimo. V dobi tako strašnih preizkušenj za sv. Cerkev, ko je skrivnost hudobije že na delu (2 Tes 2, 7.), hodimo po Vianneyevi poti popolnega zaupanja v Marijino pomoč, zlasti ob misli na Marijino vesoljno sredništvo milosti. Preprosti arški župnik nam sveto zagotavlja: „Z Marijino pomočjo moramo samo hoteti zmago, pa se moremo zanesti, da bomo zmagoviti.“ (15)

V zaupanju na vsemogočno priprošnje brezmadežnega Srca Marijinega bomo skozi vse viharje svoje ovce varno vodili k Jezusu. Tharbeško-lurški škof Théas trdi, da bo pod vodstvom sv. Janeza Vianneya ta stoletnica tudi marijanske binkošti, kakor je bila lurška stoletnica (16). Naj bi jo doživeli tudi slovenski duhovniki in bogoslovci.

O p o m b e.

(1) Glej *Omnes unum*, l. VI (1959), šte. 2, str. 37/46.

(2) Glej *Osservatore Romano*, l. XCIX, šte. 61 (14. marca 1959); *El Pueblo*, 3. julija 1959.

(3) *Informations catholiques internationales*, šte. 95 (1. maja 1959), str. 6; *Vestnik januar 1959* (razmnoženo poročilo g. Zdravkota Revna, zastopnika slovenskih duh. ap. zvez pri glavnem odboru duh. ap. zveze).

(4) Omenjamo predvsem francoska dela: Josse Alzin, *Les Cathécismes du Saint Curé d' Ars*, Namur 1958, 186 strani (izvlečki iz slavnih Vianneyevih krščanskih nauk); isti, *Les Lettrés du S. Curé d'Ars*, suivies de ses Testaments et de sa Vie, par M. Van der Meersch, Paris 1958, 196 in 55 strani (krasna izdaja s samo 4000 izvodi; vsebuje pisma, oporoke in kratek oris življenja, ki ga je napisal znani pisatelj Van der Mersch, opombe pa so Trochujeve); S. Exc. Mgr. Fourrey, *Le Curé d'Ars*, Lyon 1959, 216 strani (Belleyski škof Fourrey je naslikal Vianneyevo podobo in dušnopastirsko delo ob beatifikacijskih in kanonizacijskih virih in drugih pričah; fotograf René Perrin je pripravil okoli 115 fotografij, ki se nanašajo na Vianneyevo življenje, pojasnilo pa je napisal J. Servel, O.M.I.; uvod v delo, ki vsebuje mnogo novega o arškem župniku, je napisal kardinal in lyonski nadškof Gerlier); založba Herder je v Barceloni izdala španski prevod tega dela: S. Exc. Mons. Fourrey, *El cura de Ars*, Barcelona 1959 (prevedel Fern. Gutiérrez); Bernard Nodet, Jean-Marie Vianney, *Curé d'Ars. Sa pensée, son coeur*, Le Puy 1958, 280 strani (avtor je že dolgo kot duhovnik v službi v Arsu; kratko, pa lepo je orisal Vianneyevo podobo, potem pa navaja izbor Vianneyevih misli o najrazličnejših duhovnih zadevah, zraven pa takoj misli prič o isti zadevi; belleyski škof Fourrey je napisal uvod, A. Gelin P.S.S. pa poskrbel delu primerne svetopisemske navedbe); Dom R.-J. Hesbert et Dom E. Berthaud, *Prisonnier des âmes. Le Saint Curé d'Ars*, Paris, Alsatia 1958, 256 strani (ta dva benediktinca sta zbrala misli dolge vrste katoliških pisateljev o življenju in smislu življenja arškega župnika; navajata pa tudi misli iz več panegirikov o Vianneyu); J. d. la Varende, *Le Curé d'Ars et sa passion*, Paris 1958, 246 strani (znani katoliški pisatelj je v pisateljski obliki obdelal Vianneyevo življenje; v delu je izpovedal veliko svojih misli o politiki, umetnosti, duhovnosti, vzgoji klera itd.); Robert Serrou, *Ars, paroisse du Monde, et son curé Jean-Marie Vianney*, Tours (Mame) 1959, 192 strani; Centenaire. Jean-Marie Vianney, le saint Curé d'Ars (priložnostni bilten o arških slovesnostih ob tej stoletnici; ureja ga arška duhovščina, razširja pa R. P. Gabel, 43, rue du Saint-Augustin, Paris); krasna je 134. šte. (april 1959) *Fêtes et Saisons*, ki je vsa posvečena arškemu župniku Janezu Vianneyu. Podrobno oceno tu omenjenih knjig najdeš n. pr. v *L'Ami du Clergé*, l. 69 (12. marca 1959), šte. 11, str. 171—4, oceno prve knjige pa v isti reviji, l. 68 (4. dec. 1958), šte. 49, str. 726—7. *Informations catholiques internationales*, št. 97 (1. jun. 1959), str. 31—2, omenjajo še dve novi deli: Dr. Alain Assailly, *Medium ou médiation*, Paris 1959, 227 strani (važno delo, ker z zdravniškega vidika priznava, da nekaterih dejstev v Vianneyevem življenju ni mogoče naravno razložiti); Joseph Yolinon, *Le Curé d'Ars par un paysan de son temps*, Paris 1959, 166 strani (nova izdaja dela, v katerem je J. J. popisal Janeza Vianneya tako, kakor mu ga je naslikal njegov stari oče).

- (5) Marie (kanadska revija), marec-april 1959, str. (515) 67.
- (6) Francis Trochu, *Le Curé d'Ars*, Lyon-Paris 1925; navajam Trochu; ta življenjepis je preveden skoraj v vse važnejše jezike; g. Franc Levstik je doma pripravil tudi slovenski prevod, ki pa zaradi spremenjenih razmer ni mogel iziti.
- (7) J. Pagnoux, *L'Apôtre de la confiance en Marie*. Itineraire marial de saint Jean-Marie Vianney, Bar-le-Duc (Meuse) 1959, 308 strani; navajam Pagnoux.
- (8) Pagnoux, 24. 63/5; Trochu, 9. 10. 11. 18. 21. 23. 32/3. 35/6; pr. tudi Marie Andre, *La devotion du saint curé d'Ars envers la sainte Vierge*, Marie, sept.-okt. 1958, str. (218/9) 58/9.
- (9) Pagnoux, 26. 27. 28. 44/5. 46/8. 29/31. 32/4. 48/52. 62. 60. 92; Trochu, 36. 225. 465. 466/8. 470; Marie, sept.-okt. 1958, str. 60 (220); M. A. Zeballos, *Fué Marista el Santo Cura de Ars?* El Pueblo, 26. apr. 1959, str. 12/3.
- (10) Pagnoux, 68. 69. 70. 79. 103; Trochu, 64. 66. 67. 203. 418.
- (11) Pagnoux, 72/6; Trochu, 89/93.
- (12) Pagnoux, 62/82; Trochu, 46/111.
- (13) Pagnoux, 86/7. 88. 45. 23. 24. 40/3. 92. 93. 101/10. 34/41; Trochu 259, o satanovem delovanju v Arsu glej zlasti str. 281/306, 414/25. 470. 481; Marie, sept.-okt. 1958, str. 59/60 (219/20).
- (14) Pagnoux, 114/51; brati bi bilo treba tudi vsa naslednja poglavja, str. 153/294, da bi se prepričali, kako vsaka prava pobožnost do Marije vedno vodi k Jezusu; navedbo Suenensa glej na str. 10.
- (15) Pagnoux, 57.
- (16) Marie, maj-jun. 1959, str. 12; celotno past. pismo je objavljeno na strani 8/12.
-
-

Prave modrosti potrebujemo, pa ne modrosti tega sveta, ki je pred Bogom neumnost; temveč one modrosti, katero je usmiljeni Jezus učil, so jo apostoli oznanili in jo uči sveta katoliška Cerkev, razsvetljena in vladana po samem Svetem Duhu. O tej krščanski modrosti velja lepa Jezusova beseda: Kdor moje besede posluša in v svojem srcu ohrani, je podoban modremu možu, kateri svojo hišo zida na skalo (pr. Mt 7, 24). Dragi bratje in sestre moje! Dobri Bog je nam Slovencem še ohranil svete vere pravo luč; ni nam še zatemnelo, hvala Bogu, prave modrosti jasno oko. Ohranimo zvesto in varno svete vere dragi dar, branimo svete katoliške vere nauk, kakor zvezdo svojih oči, da nas ne oslepijo krivoverci s svojimi lažmi... O sveta božja Modrost, ki si postavila hram na sedem stebrov svoje svete Cerkve, bodi za vodilo škofu in vsem namestnikom božjim, bodi vernim ovčicam družica!

(Božji služabnik škof Anton Martin Slomšek v pastirskem pismu 1. kimovca leta 1859, ob premestitvi škofovskega sedeža v Maribor)

Vera in strah

Franc Mihelčič, Avstrija

Psihoterapevti srečavajo med zdravljenjem nevrotikov na vsak korak zmanjšanja strahu, tako da je to eden faktorjev, ki povzroča nevrozo. Jasno je, da je zanje važno spoznati zadnje vzroke tega pojava. Po njihovih izsledkih morejo biti vzroki kaj različni; tako strah pred očetom, strah izgubiti samostojnost, strah pred lastnimi občutki itd. Zanimivo je prebirati in študirati zgodovino obolenj, kot moremo to storiti n. pr. na osnovi knjig prof. Eidelberga „Take off your mask“ ali prof. Weizsäckerja „Der kranke Mensch“ itd.

Toda kot kristjani moremo priznati, da premnogi zlasti nekrščanski psihoterapevti kljub temu, da trdijo, da gredo v globino duše, le ne sežejo do zadnjih vzrokov strahu; ne sežejo tja, kjer je korenina in vir vsega strahu in negotovosti, to je naša, po izvirnem grehu oslABLJENA narava. Strah in negotovost, tudi strah pred samim seboj je lasten „padli naravi“; odrešenje ga ni vzelo, kot ni vzelo možnosti greha; odrešenje je le dalo sredstvo, da ta strah premagamo, in to je vera.

Vsak človek čuti, da je nepopolno bitje in da mu vse prizadevanje z zgolj naravnimi sredstvi ne omogoči dopolniti tega, kar čuti, da mu manjka. Sam od sebe ne najde manjkajočega; tu je najgloblji vzrok negotovosti in negotovost vzbuja strah. Premagati moremo ta strah le, če se neomajno oklenemo Boga, če se mu predamo v živi veri, kajti le Bog more dopolniti našo nepopolnost in slabost. Tako sv. Pavel razodeva Bogu svoj strah pred samim seboj, ker čuti moč skušnjav in svojo slabost. Gospod pa ga potolaži: „Dovolj ti je moja milost!“ Zato prizna apostol kot zadnji razlog svojih zmag kljub slabosti duha in telesa: „Vse premorem v njem, ki mi daje moč!“

Pomanjkanje žive vere, kot jo poznamo iz življenja svetnikov in katere vzor nam je Abraham (njegov primer vzamem iz raznih vzrokov, katerih eden je prav ta, da ga predstavlja sveto pismo kot moža vere), je tudi zadnji vzrok negotovosti in strahu v svetu. Le poglejmo, na kaj se zanašajo diplomati, politiki in vojaški krogi. Kaj je danes glavni činitelj miru? Atomska bomba, oziroma strah pred njo. Vero v politične zveze, v pogodbe in v razne mednarodne povezave so že zdavnaj izgubili. Vse so se izkazale le kratkotrajne in brez resnične veljave. Toda nič manj negotovo ni zanašanje na atomske bombe, atomsko orožje; njih produkcija in veljavnost se močno spreminjata in končno, kdor se zanaša le na orožje, piše sam sebi obsodbo. Tega se tudi diplomati bojijo.

Današnji svet živi v strahu pred uničenjem, pravzaprav pred samim seboj, ker ničesar drugega ne prizna kot sebe. Vsa njegova vera je vera vase; toda nič več v razloge razuma, nič več v zvestobo do dane besede, marveč v brutalnost orožja. To so neposredni nasledki pomanjkanja vere v človeku.

Kje se nam kaže Abraham bolj vernega, kje pride njegova vera bolj do izraza kot takrat, ko je zahteval Bog od njega, da mu daruje edinega sina? Saj je na tega sina stavil vse upe, da se uresniči, kar mu je obljubil Gospod Bog. Toda Abraham se ne pomišlja, marveč se takoj odpravi, da izvrši, kar terja Gospod. Vemo pa, da se je Bog zadovoljil le z dobro voljo očeta Abrahama in mu ni dovolil izvršiti tega, v čemer ga je preskušal.

Sv. pismo nam ne stavi tega moža za vzor vere, ker je prvi (vsaj tako

se zdi) napravil odločilni korak iz politeizma v monoteizem in je tako izključil ostale bogove in dal najvišje mesto edinemu Gospodu; tudi ne zato, ker je sklenil z Bogom zavezo, po kateri naj bi bili vsj njegovi potomci Bogu na poseben način posvečeni (in je kot znak tega določil obrezo), marveč zato, ker se je tako nesebično in tako popolnoma predal Bogu, kot nihče pred njim, da je bil pripravljen pokorno in brez pomišljanja izvršiti težko naročilo, ki se zdi tostransko usmerjenemu človeku prava norost. Šel je na goro, ki mu jo je odkazal Gospod, darovati svojega edinca. (Naj pripomnim, da ta dogodek sam na sebi ni nekaj izrednega, nepoznanega; iz takratne zgodovine vemo, da je bilo darovanje ljudi, zlasti prvorojencev, med tedanjimi okoliškimi narodi znano in se je večkrat izvrševalo; kasneje celo pri nekaterih izraelskih kraljih naletimo na to dejanje; tudi Mozesov ukaz darovati prvorojence utegne imeti tu svoj izvor in prav tako predpis zamenjave ali odkupa; saj je Bog na Moriji sam pokazal na to možnost.)

Vprašajmo se, kaj je pripravilo Abrahama do tega, da je bil takoj pripravljen izvršiti božje naročilo. Morda vera v božjo vsemogočnost, ki more tudi iz mrtvega kamenja obuditi zarod? Morda upanje, da se bo Gospod zadovoljil le z njegovo pripravljenostjo in ne zahteval, da se naročilo izvrši (kar se je res zgodilo)? Ne verjamem, da bi vstajale te in podobne misli v duši starega očaka. Zdi se, da je bil pripravljen to izvršiti iz popolne predanosti Bogu, v popolni identifikaciji svoje volje z Njegovo (poudarjam izraz „identifikacija“, ker je znan iz globinske psihologije in tudi dognan v življenju človeka). Pomeni pa to: Abraham je hotel popolnoma posnemati Boga-Očeta, storiti to, kar bi storil On, brez pomišleka na posledice; mislil je le na eno, izvršiti ukazano. Človek se vpraša, je mar očak, ki mu je govoril Gospod tako intimno in razodeval bodočnost, videl, kar je nebeški Oče sklenil storiti in je bilo v njegovem načrtu, da bo v resnici daroval edinega Sina v odrešenje človeštva? Je li čutil Abraham, ki je občeval z Bogom, kot občujeta dva prijatelja, ki nimata skrivnosti drug pred drugim (saj vemo, kako je barantal z Gospodom za obsojena mesta), ono božjo ljubezen do človeštva, ki ga je nagnila k dejanju, ki se zdi noro, da se daruje Njegov sin na križu, v sramotni smrti, da odreši človeštvo sramote? Ne vemo. Vemo pa, da je bila v njegovem sreju popolna predanost Bogu, ne le v veri, marveč tudi v ljubezni in trdnem zaupanju, da bo Bog kljub vsemu izpolnil svojo obljubo. Ta ljubezen je dopolnila, česar vera sama ni imela; kajti tako vera kot upanje sta minljivi. Le ljubezen je neminljiva in je cilj, v katerega se stekata i vera i upanje. Vsekakor je postal Abraham v trenutku, ko je izrekel svoj brezkompromisni DA k božjemu naročilu, tudi arhitip Boga Očeta.

Brezdvoma zasluži taka vera, da je vzor ne le Judu, marveč tudi kristjanu; tako brezkompromisno in popolnoma predano vero Bogu misli sveto pismo, ko nam stavi očaka za vzor vere.

Vera je predanost Bogu; živa vera je tako stopnjevana predanost Bogu, da se zdi tistemu, ki je nima, norost. Apostol Pavel sam govori o tem. Kristjan je norec, ker pusti čašno zaradi upanja, da bo kdaj dosegel „negotovo“ večno. Berimo pisma apostola Pavla, pa bomo našli te misli.

Taka vera je vsemogočna, kot pravi Gospod sam; že majhna mera take vere zadošča za velika dejanja. Prvo, kar da človeku, je notranji, resnični mir, pogrezne človeka v Boga, kjer ni več vilarjev; mu da umerjenost, da ga dogodki in nezgode ne spravijo iz tira. Vsa razočaranja, ki jih utegne doživeti, ga ne razburijo, ker ne računa na svet, marveč le na Boga. Vse konflikte, pa naj prihajajo

iz njegove notranjosti ali iz zunanjega sveta, predela ob pogledu na Boga. In tu izgubijo ono ostrino, ki je človeku brez vere tako nevarna. Ni rečeno, da izgubijo na teži in bolečini, ampak na ostrini in nevarnosti, da ne ranijo duše tam, kjer je najbolj nevarno, v njeni nadnaravni usmerjenosti.

Zanimivo vprašanje se nam vsiljuje ob tem razmišljanju: kako da mnogi odklanjajo vero in zakaj najdemo med njimi več moških kot žensk in zakaj je odklanjanje vere pri ženskah bolj ostro, bolj brezkompromisno, bolj strupeno? Morda je kdo o tem že razmišljal in tudi našel veljavne odgovore. Pa naj kljub temu povem nekaj misli, prav na osnovi izsledkov globinske psihologije.

Pustimo primer, da kdo izgubi vero, ker je bil zapeljan po slabi, brezverski družini, pa je v ostalem normalen in ni notranjih bolezenskih vzrokov za to odklanjanje. Običajno ni težko takemu človeku najti pot nazaj k veri. Odtod tudi prepričanje med ljudmi, da najde oni, ki je bil doma in v šoli v veri vzgojen, večinoma le pot k Bogu.

Poglejmo si najprej primer normalnih mož. Kaj odbija može od vere? Zakaj jim je težko pokazati jo na zunaj? Zakaj se radi postavljajo s svojo brezvero? Računati moramo pač z naravo mož. Že v naravi moža je, da daje, ne pa da sprejema, torej prav obratno ko pri ženi. Mož odbija biti pasivno receptiven; nerad sprejme nekaj, česar ne more sam analizirati, sam presoditi in pretehtati (že pri dečkih opazimo to težnjo: vsemu hočejo priti do dna). Verske resnice se pa analizirati ne dajo; Boga je treba sprejeti takšnega, kot je, in z njim vse, kar je z njim povezano. To možem ne gre v račun. Zato odklanjajo vero z opombo, da je nekaj za otroke; mož čuti pod svojo čast igrati se s tem, kar napravlja otroku veselje; če se igra, se igra zaradi otrok. Prav tako je s stvarmi, nad katerimi imajo ženske svoje veselje. Starčki pa so popolnoma izgubili smisel za raziskavanje, presojanja, pretehtavanja. Mnogi možje vidijo v veri in verskih vajah nekaj otročjega (ne otroškega, k čemur nas opominja in navdušuje Gospod). Mož bi hotel z Bogom barantati; a pred Bogom moška agresivnost nima mesta. On je, ki daje in je pripravljen sprejeti le našo ponižno receptivnost.

Čudno pa je, da so moški prav na polju vere tako občutljivi v tej potezi svoje moškosti; na drugih poljih se prav nič ne sramujejo biti pasivno receptivni, n, pr. pri tem, kar jim nudi tisk, kino, radio, razna gesla itd. Kako je to mogoče? Morda bi bil odgovor ta, da ti primeri ne segajo tako v bistvo človeka, kot prav vera, in ne terjajo vsega človeka, marveč ostajajo pri vrhu.

Srečavamo ljudi, ki jim je vera res nekaj norega; morda tega izraza ne rabijo, pač pa verne smešijo in imenujejo vero opij za ljudstvo. Zakaj to? Ker ne razumejo, kako se more človek odpovedati uporabi razuma in sprejeti brez pretehtavanja to, kar uči Bog? Na drugi strani pa zato, ker se odpove veren človek človeškemu presojanju dogodkov, vojske, krivic, izkoriščanja, preskušeni in jih motri v luči vere, in conspectu Dei, ter jih vidi povsem drugače kot brezverni. Končno, ker prepusti veren človek Bogu, da ureja in vodi svet, in sebe smatra le za orodje v rokah božje Previdnosti. Brezdvoma je veren človek prav zaradi tega nesposobno orodje v rokah brezboštva, anarhije, revolucije, ki hoče samostalno, zgolj s človeškega vidika, odstraniti vse neprijetno in zoprno iz življenja in sveta.

Noro se zdi brezvernim verovati v Boga, ki ga ne vidiš, verovati v nekaj, česar s svojimi čuti ne dosežeš, s svojim razumom ne zajameš; noro se jim zdi prepustiti se vodstvu božjemu zlasti v stvareh, ki so človeku, po človeško sojeno,

v škodo; noro se jim zdi odpovedati se temu svetu radi vere v neko posmrtno življenje.

Tako odklanjanje vere bi bilo v okviru normalnosti, „normalen“ pojav. Toda drugače je pri anormalnih, nevrotskih pojavih, s čimer ne mislim anormalnih ljudi. Saj vemo, da so mnogi nevrotiki povsem normalni, pogosto zelo tenkočutni in sposobni visokih uspehov v duhovnem življenju. Če rabim izraz anormalen, se nanaša le na pojav sam; pomeni, da izguba vere ne izvira iz zgoraj označene naravne nastrojenosti človeka, marveč je povzročena po kakem dogodku, vzroku, ki je zunaj te naravne usmerjenosti.

V to skupino prištevam poleg moških tudi ženske, ki so tipične brezverke in so v svojem sovraštvu proti veri in njenim pripadnikom brutalne (taki primeri so znani iz španske državljanske vojne, pa tudi iz naše). Vzroki za ta pojav segajo pogosto daleč v mladost in sicer včasih v razočaranje nad očetom (človek je razočaran, ker oče ali mati ni to, kar bi morala biti) po težnji po identifikaciji, ki išče vzora, da se izoblikuje v normalno osebnost), razočaranje ali konflikt, doživet v zgodnji mladosti morda na kakem drugem polju. Človek je namreč po svoji naravi tako nastrojen, da mora biti, skoro bi dejal, dvakrat rojen (mislim le zgolj naravno rojstvo, in sicer enkrat fizično, drugič duševno; ne pravim duhovno!). Prvo rojstvo je rojstvo v to življenje, drugo pa rojstvo ali razvoj v osebnost. Prvo ga usposablja za fizično, drugo pa za personalno življenje. Za prvo ga usposablja ves razvoj od zametka do rojstva, pa še vsa doba otroštva, za drugo pa vsa vzgoja, katere en del, ne najmanjši in najmanj važen, je identifikacija z vzorom. Če tega manjka (ker manjka očeta ali ta ne vrši naloge), tedaj se osebnost ne razvije; če pa je le-ta izmaličen, tedaj se razvije namesto osebnosti — spaček.

Zaradi takih konfliktov, ki jih je kot otrok doživel in jih seveda ni mogel sam prebaviti, človek utegne izgubiti vero. To je primer brezvernosti bolezenskega izvora (anormalnega izvora). Naj zato navedem primer, ki ga ima Eidelberg v svoji knjigi „Take off your mask“ (takih primerov moremo najti v psihoanalitski literaturi mnogo). Opisuje moža, ki je izgubil vero v Boga, ker je doživel konflikt, oziroma razočaranje nad svojim prestrogim, krivičnim očetom. Takole toži mož: „Najhujše je bilo, da je bila kazen krivična.“ Sličen je drugi primer; možu je bil, ko je bil še otrok, oče vzor moža; odkril pa je, da oče vara mater, da je bahač, da je le videz tega, kar bi moral biti v resnici. Odtod nevroza in odpor proti Bogu. Takole pravi: „Ko sem spoznal, da je oče lagal, sem se spomnil, da je že drugekrat lagal in varal, in vsa ljubezen do njega, vse občudovanje se je spremenilo v zaničevanje in sovraštvo.“ Taki primeri vodijo v brezvero, ker je človek podzavestno podoba očeta prenesel na Boga. To so primeri anormalno pridobljenega brezverstva.

Bog ve, če ni med njimi, ki smo jih poznali kot sinove in hčere dobrih, krščanskih staršev, pa so zašli med brezbožnike in bili tam morda posebno brutalni, mnogo takih, da njih brezvera in sovraštvo do vere izhaja iz razočaranja v otroških letih. Razočaranje je morda izviralo iz neskladnosti med vero, ki jo je oče zastopal, izpovedoval, učil otroke, in njegovim zgledom, v katerem je bil otroku slab predstavnik Boga-Očeta. S tem činiteljem moramo računati, pa nam bo marsikaj jasno in razložljivo.

Ker je žena po svoji naravi pasivno receptivna, pa obenem ne tako kritična kot mož, se v neveri obrne vse njeno sovraštvo bolj radikalno proti veri ko pri možu. Nevrotični, to je bolezenski pojavi so izven kontrole in terjajo popolno

zadoščenje; bolniku odleže le, ko doseže to, k čemur ga vleče. Ko pove, kar misli, ko stori. Kar hoče (čeprav niso misli usmerjene v objekt, ki je pred njim, marveč v onega, ki mu je povzročil nevrozo), tedaj se umiri; toda le za malo časa. Nevroza vodi v radikalnost; dokler ima razum še kontrolo (to je, dokler strast ne prevlada), se kaže kot nevroza; ko pa prevlada strast in izloči kontrolo razuma, preide v zločin. Če govorite s takim človekom mirno, daleč od priložnosti dobiti zadoščenje, se ustraši, če mu namignete, kam merijo njegove misli; toda na dnu duše tli le to, kar utegne povzročiti zločin. Prav pri ženskah, kj so podvržene mnogo bolj čustvu ko moški, gre v primeru nevroze posledica konflikta do skrajnosti: do umora, odstranitve tega, ki je vzrok konflikta. Pogosto zadene maščevanje nepravi objekt, ker do pravega ne more, toda podzavestno je vedno obrnjeno v resnični vzrok nevroze, ki ga trenutno pričujoči objekt predstavlja. To bi nam morda utegnilo pojasniti nekatere pojave iz zgodovine osvobodilnih bojev.

Naj bo o tem dovolj. Hotel bi se dotakniti le še enega vprašanja: Kaj storiti, da bo pri normalnem, torej ne pri nevrotično obremenjenem človeku, zlasti možu, mogoča živa vera. Da je pri nevrotiku, ki mu je vzrok brezvere konflikt iz mladosti, le ena pot mogoča, to je pot psihoanalize, je razumljivo. A kaj storiti pri naših mlačnih in „brezvernih“ možeh, ki se otepajo vere, kot bi bila res nekaj za otroke, ženske ali starčke? Prvo in najvažnejše je, pokazati jim, da je vzrok in sicer najgloblji vzrok napačna sramežljivost pred samim seboj ali recimo napuh, ki se ga ne zavedajo. Obstoji pa v tem, da nočejo sprejeti ničesar od Boga, ne da bi sami to mogli razčleniti in kritično raztelesiti. Strah izgubiti moškost, če v primeru vere odnehajo od svoje aktivne agresivnosti in postanejo nasproti Bogu pasivno-receptivni. Gospod terja od nas kot pogoj od naše strani: „Postanite otroci!“, ne otročji! Ne zahteva se, da sprejmemo nekaj, kar je samo v sebi nesmiselno, pač pa da sprejmemo, kar nam nudi Bog, kot otroci, ki ne kritizirajo, ne presojujejo, marveč mirno in z odprtim srcem vzemo, kar se jim podari. Verovati se pravi, ne biti agresiven, marveč receptiven, identificirati se Bogu, njegovi volji, njegovim načrtom, biti odprt za njegovo besedo, za vse nadnaravno. Če tega nimamo, tedaj ne moremo pričakovati, da pojdemo v nebeško kraljestvo.

V konkretnem življenju se izročimo Bogu in motrimo ali skušajmo motriti vse z nadnaravnega vidika. Ne upajmo v ustvaritev miru in rešitev sveta z revolucijami, atomskimi bombami, diplomatskimi pogodbami in političnimi načrti, marveč glejmo za vsem božje načrte. Verujmo, da vodi Bog svet tako, kot le on ve, da bo v njegovo čast in blagor duš. Manj zaupanja in vere v ljudi, pa več v Boga. Samo to nam more vzeti strah pred negotovo bodočnostjo, pa naj gre za življenje poedinca ali celokupnosti.

*Vse je v rokah božjih — hvala Bogu! In Marija, srednica
vseh milosti, je na naši strani!*

(Iz pisma gospoda škofa ljubljanskega
dr. Gregorija Rožmana dne 26. maja 1950)

Cerkev v Jugoslaviji

Po knjigi A. Galter-A. Kindermann, *Rotbuch der verfolgten Kirche*,
priređil in prevedel Pavel Slapar, Avstrija

V somrađu propagande

S čistkami po Stalinovi smrti je v mednarodni sovjetski politiki nastal nov kurz. Presenečati je začelo poudarjanje komunističnega snubljenja, da je med komunizmom in vero mogoče sožitje. Tudi v tej točki je propagandni boben sosednjih strank v različnih deželah sledil navodilom iz Moskve. Z mnogo obetajočo vsiljivostjo se je poudarjalo, da sta katoliški svetovni nazor in komunizem združljiva. Če se to doslej še ni zgodilo, to ni krivda napredno-ljudskodemokratskih vlad. Te so doprinesle številne in jasne dokaze, da hočejo pomirjenje.

Novost v tej smeri je prineslo komunistično vabilo na 20. strankinem kongresu v februarju 1956 z izjavami Nikite Hruščeva, ko je govoril o miroljubni koeksistenci, o razkroju stalinizma, o preosnovi vlade v sosvet, v katerem naj bi bil osebni kult pokopan. Novi kurz je vplival na zahodni tisk, da je začel govoriti o možnosti koeksistence. Tudi v „nenaprednih“ demokracijah se je začelo o tem razpravljati in polemizirati. Pisalo in govorilo se je o mimoidočih sporazumih, premostitvah in razgovorih, o normalizaciji sožitja katoliških skupin s komunističnimi vladami, dá, celo o možnosti nekega modus vivendi, če ne kar o konkordatu. Dejstvo, da si je javno mnenje na zahodu osvojilo priljubljeni nagib ali navdih sovjetskega snubljenja, je pomenilo za sovjete prvo korist.

Na dveh področjih so zavestni in nezavestni priprežniki Sovjetske Rusije te poskuse nadaljevali: na političnem in na religioznem.

Na političnem je šlo za to, da bi zahod pričel verovati, da se je v marksističnih deželah nekaj spremenilo in da je mednarodno mirno sožitje mogoče. Na verskem se je neumorno zatrjevalo, da vlada na vzhodu verski mir, da so celo katoličani brezpogojno svobodni, da se dosedanja trenja, ki niso bila načelnega, ampak časovnega značaja, ne bodo več ponovila, ker so ljudska sodišča izločila reakcionarni, kapitalistični, imperialistični in na vojsko hujskajoči izdajalski del duhovščine. Tudi v komunizmu je mesto za versko svobodo, če katoličani hočejo. Na katoličanih, predvsem na Vatikanu je ležeče, da napravijo zaključke in dokažejo, da so ljudje z dobro voljo.

Nekaj zgledov, ki jih je propaganda uporabljala za dokaze ponujenega pomirjenja.

Posvetitev dveh škofov v Litvi.

Potovanje duhovnika in profesorja teološke fakultete v Gradcu decembra 1955 v Rusijo. V Moskvi ga je sprejel tajnik sovjetskega ministrstva za nepravo-slavne verske skupine in celo Mikojan.

Milo ravnanje z nekaterimi zaprtimi škofi, med drugimi s kardinalom Mindszentijem, ogrskim primasom, in nadškofom Gröszom iz Kalocse.

Izjave nekaterih škofov za železno zaveso, predvsem izjava litvanskega škofa Mazelisa in 87 letnega škofa Picha iz Kraljevega gradca v ČSR.

Zimsko potovanje poljskih zastopnikov, da bi izprosili posredovanje pri sv. stolici.

Potovanje dveh zastopnikov poljske napredne stranke (v maju 1956) v Rim, da bi navezala stike in izboljšala položaj katoliške Cerkve na Poljskem.

Sestanek apostolskega nuncijskega v Italiji s sovjetskim voditeljem poslov (v avgustu 1956). Nuncijske sta bili izročeni dve sovjetski diplomatski listini.

Prijazen odmev Rusije na točke sporazuma v določenih mednarodnih vprašanjih med papežem Pijem XII. in Moskvo v papeški božični poslanici 1956.

Čeprav so bila z najvišjega mesta k tem pomirjevalnim kretnjam takoj dana pojasnila (Osservatore Romano), je imela komunistična propaganda doma in v inozemstvu od tega korist. Prikazovala je skioptične slike s prenapolnjenimi cerkvami, javnimi prošnjami procesijami, s prelati ob partijskih veličinah ali ministrih. Da so komunisti to pomirjevalno politiko tako obešali na veliki zvon, lahko razumemo na ta-le način:

Ko je država zaslužila cerkvene organizacije in med katoličani zasejala neednino ali celo krive nauke, naj bi se Cerkev zdaj v smislu marksističnega nauka ob notranjih nasprotjih sama izničila. V času razkroja se brez škode uganja nekaj politike „pomirjenja in sožitja“.

Nerazumljivo je spričo teh dejstev zadržanje tistih nekomunistov, med njimi tudi katolikov, ki mislijo, da „pomembnih pomirjevalnih kretnj komunistov ne gre več dalje prezirati“. Treba je „brezpogojno“ dosedanje politiko preoceni in resno misliti na miroljubno sožitje, ker se z novo politiko USSR Vzhodna Evropa utrjuje tudi gospodarsko in družabno.

K tem zapadnim klicarjem katoliškega novoorientiranja do komunizma se pridružujejo nekateri katoliški izobraženci, ki se v marksistično vladanih deželah imenujejo „napredni“. Ti oznanjajo, da je komunizem, ki se v teh deželah razvija, v bistvu neke vrste krščanstvo, ki morda po črki ne, pač pa po duhu odgovarja krščanstvu.

Drugi katoličani izhajajo iz „praktičnih“ pretresov. V njih je polagoma dozorelo prepričanje, da je komunizem na neki način „neizogiben“. Ker se komunistična stvarnost ne dá negirati, ne preostaja drugega, kakor upoštevati jo in se z njo sprijazniti, sicer bo šlo vse po zlu. Danes nam komunizem omogoča, da rešimo, kar se rešiti dá. Treba je priložnost izkoristiti.

Drugi katoličani spregledujejo bistvo komunizma. Zabljejo se v upanju, da bi se utegnili komunisti spreobrniti.

Kdor se zavzema za ideološko zблиžanje med leninističnim marksizmom in katoliško vero ali zagovarja modus vivendi, ne vidi, da s tem, dokler sedanje razmere trajajo, Cerkev izroča komunizmu.

Kljub nekaterim pomirjevalnim kretnjam je namreč treba opozarjati na naslednje:

Tudi v sedanjem večglavnem vodstvu marksistični leninizem nespremenjeno zagovarja materialistična načela in napadalno brezboštvo.

Sistem in komunistični nauk na noben način ne porokujeta, da bo danes tako hvalisano omiljenje ali pomirjenje trajalo. Cerkev je še naprej zatirana, potisnjena v bogoslužne prostore in izločena iz javnega življenja. Nobeno njej svojsko polje ji ni odprto.

V mnogih škofijah je vodstvo slej ko prej v rokah nekaterih, sicer ne posebno

številnih duhovnikov, ki so se dali vpreči komunistom pod vsemi mogočimi pretezami.

Tudi če bi komunisti vse zaprte škofe in duhovnike izpustili, zraven pa onemogočali izvrševanje njihove službe, bi dosegli samo dvojni cilj: da se na eni strani kažejo velikodušne, na drugi pa cerkvene svobode niti za en centimeter niso razširili.

Komunistična praksa je usidrana v materializmu in brezboštvo. Komunisti spreminjajo samo taktiko, če priznavajo, da so se v dosedanjem preganjanju delale „velike napake“: „Propagandisti so bili slabo izbrani. Med njimi so ljudje, ki o znanosti in brezbožni propagandi nimajo pojma. Vse njihovo duhovno orožje obstaja v neslanih dovtipih, ki sramote duhovnike.“

Boj zoper vero mora biti v bodoče bolj „znanstven“. Dobiti mora gibčnejše oblike.

Zelo umljivo se je izrazil Hruščev, ko je 22. 9. 1955 izjavil: „Vsak tovariš lahko v verskem oziru zastopa stališče, kakor mu drago; lahko se izjavi za vero, kj mu prija, in lahko hodi v cerkev... To vse pa ne dokazuje, da so komunisti dosedanje stališče do vere spremenili. Mi ponavljamo slej ko prej: Religija je opij za ljudstvo. Napredek bo v toliko uspeval, kolikor več ljudi bo od tega strupa obvarovanih. Le, da smo mnenja, naj se to dosega po poti prepričevanja in razuma“ (Russkie Novosti, 30. 9. 1955).

Položaj se je v tem smislu utrdil. Sovjetska Rusija še vedno zatrjuje, da se v verska vprašanja, ki so zasebna vprašanja, ne vtika, pod pogojem, da laiki in duhovniki državotvorno podpirajo sovjetski sistem. Po drugi strani se pa boj zoper Cerkev vodi bolj načrtno in „znanstveno“. Komunistični bojni klic: Partija ne pozna verske nevtralnosti, velja dalje.

V veljavi so naslednja navodila:

1. Boj zoper vero ni lahek. Če naj se posreči, mora biti življenjski, bolj načrten in manj zunanji.
2. Boja se morajo udeleževati vsi sovjetski izobraženci: zdravniki, biologi, kemiki, fiziki, astronomi, filozofi, umetniki, etnologi itd., torej ne samo brezbožniki s svojimi časopisi in revijami.

Glede sožitja je torej treba poudariti to-le:

1. Na verskem področju katoliška vera in Cerkev ne more začeti premirja, ampak edino le tisti, ki so nemir hoteli.
2. Nezdržljivost komunizma in katoliške vere ne zavisi od gospodarskih, družabnih in političnih okoliščin, ampak je utemeljena v osnovnem nasprotju, ki so ga ustvarili oznanjevalci marksizma.
3. Ne „kretanje“, marveč svoboda Cerkev je prvi pogoj premirja. Treba je priznati osnovne pravice, ki se Cerkvi doslej odrekajo.
4. Razen, da bi komunizem svoj svetovni nazor hotel postaviti na glavo, torej da bi se hotel odpovedati marksizmu, bi bilo še to mogoče, da nova politika koeksistence in pomirjenja nič drugega ne namerava kot katoliško jedro ali celo Cerkev samo pripraviti tako daleč, da bi priznala dovršena dejstva, ki so nastala na najbolj nečloveški način. Na žalost trenutno ne preostaja nič drugega kot s papežem Pijem XII. ugotoviti: Desetletja — in posebno v zadnjih desetih letih — trpi katoliška Cerkev pod najhujšim in gotovo pod najnevarnejšim preganjanjem, ki mu je bila kdaj koli izpostavljena. (Avgusta 1956).

Preganjanje v Jugoslaviji

Komunizem, ki je v drugi svetovni vojski v Jugoslaviji nastopal pod imenom Osvobodilna fronta (OF), je prišel — v tem je razlika od drugih satelitov UdSSR — kot samostojna sila na površje, da si je dobival tudi od zunaj odločilno pomoč in sicer na škodo drugih, ki so se prav tako borili zoper zasedbo. V nobeni drugi deželi, morda z izjemo Albanije, ni bila sovjetizacija že konec leta 1945 tako radikalno in hitro izvedena.

Po vkorakanju Narodno osvobodilne vojske (NOV) v Zagreb (8. 5. 1945) se je pod predsedstvom maršala Tita osnovala koalicijska vlada, ki je imela poleg komunistov v zastopstvu tudi člane jugoslovanske eksilske vlade v Londonu in Antifašističnega sveta (veče) narodnega osvobojenja Jugoslavije (AVNOJ). Zadrževalo je nekaj mesecev, da je bilo mogoče spoznati prave namene komunistov. Hoteli so izključno sami dobiti oblast v roke in bili pripravljeni vsak poskus, ki bi meril na sodelovanje kake resnične demokratične vlade, če treba, v krvi zadušiti. Sledile so volitve, ki so kot pri običajnih komunističnih inscenacijah prinesle vse glasove (99.89%) Titu in republik. Tako je nastala Federativna ljudska republika Jugoslavija (FLRJ), ki obsega šest republik: Slovenijo, Hrvaško (s Slavonijo), Dalmacijo, Bosno-Hercegovino, Srbijo z Vojvodino, Črno goro, Macedonijo.

V juniju 1948 je kominform napadel jugoslovanski komunizem. Titov režim, ki je postal zloglasni sovražnik vseh dežel sovjetske observance, predvsem pa sosednjih, je iskal podpore (gospodarske in vojaške) pri zahodnih velesilah.

Ne glede na vprašanje odkritosti pri takem menjavanju zaveznitva, je treba poudariti, da ta zamenjava v boju zoper katoliško Cerkev v nobenem pogledu ni prinesla kakega omiljenja. Dne 15. 3. 1952 je Tito pri sprejemu visokošolcev to potrdil: „Mi smo se svojega stališča vedno krepko držali in nismo v ničemer pristali — bodi notranje ali zunanje politično.“ (Borba, 16. 3. 1952).

Svoboda bogoslužja

Ustava zvezne jugoslovanske države in njenih republik formalno dovoljuje svobodo vesti in bogoslužja, proglašajo ločitev Cerkev od države, prepovedujejo zlorabo Cerkev in vere v politične namene, označujejo politične organizacije na konfesionalni podlagi za nezakonite in dovoljujejo verskim skupnostim, katerih nauk ne nasprotuje ustavi, njihove bogoslužne funkcije. Kakšno vrednost taka ustavna poročila predstavljajo, je razvidno iz naslednjega: (1)

Pojem ločitve Cerkev od države ima pri oblastnikih ljudskih demokracij drugačen pomen kot pri zahodnih laicistih. Pojem pomeni ločitev naroda od Boga in Cerkev ter neizprosno boj zoper ta dva. (2)

Tako tudi v Jugoslaviji svoboda bogoslužja po boljševističnem zgledu ne pomeni verske svobode. Svoboda bogoslužja Cerkvi ne samo ne porokuje izvrševanja njenega poslanstva (ki med drugim vključuje: krščansko vzgojo mladine, pridigo, socialni apostolat, karitativno delovanje, katoliški tisk, hierarhično organizacijo v deželi, prosto občevanje s sv. stolico itd.), ampak je ta v Jugoslaviji dovoljena samo v cerkvah in kapelah, v kolikor niso razrušene ali podržavljene in izročene posvetnim namenom. (3)

Verniki prihajajo v velikih trumah v cerkev, kjer je duhovniku dovoljeno izvrševati njegovo službo. Na potnike iz inozemstva napravljajo to velik vtis, da prihajajo pogosto do zmotnih nazorov o resničnem obsegu verske svobode v Jugoslaviji.

Katoliški episkopat je v spomenici na maršala Tita (4) ob priložnosti za-

grebske konference 22.—26. 9. 1952, ki jo je namesto prisilne odsotnosti msgr. Alojzija Stepinca vodil beograjski nadškof msgr. Ujčić, izjavil:

„Predvsem ugotavljajo katoliški škofje, da v Jugoslaviji ni prave verske svobode. Svoboda vesti in svobodno opravljanje bogoslužja, o katerih govori jugoslovanska ustava v čl. 25, je praktično omejena na delno svobodo bogoslužja, ali kakor se zakoni izražajo, na svobodo cerkvenih ceremonij.

„Pravimo: delno svobodo bogoslužja“, ker je svoboda bogoslužja v nekaterih krajih tako omejena, da je praktično prenehala obstojati.

„Svoboda bogoslužja“ n. pr. ne ovira, da ne bi

Oddelek za zaščito naroda (OZNA) ugotavljal, kdo hodi v cerkev. Obiskovalci cerkve so nato trdo zastopljani (pred 1951 pri razdeljevanju živilskih kart, nato pri iskanju služb).

Vojakom in katerim koli uniformirancem je kljub temu najstrože prepovedano hoditi v cerkev.

Svoboda preprečevanja in zasramovanja bogoslužja ter njegovih služabnikov pa obstaja kljub temu in sega prav v cerkveno notranjščino. (5)

Vse bogoslužne slovesnosti zunaj cerkve so kljub temu prepovedane. (6)

Kljub temu je prepovedano bolnikom v bolnicah, jetnikom in predvsem na smrt obsojenim podeljevati svete zakramente.

Policija pridige v cerkvi kljub temu strogo nadzira, da se mora duhovnik zatekati k obupnim varnostnim napravam. Kakšna muka zanj, ko med svojimi poslušalci spozna policista, ki dostikrat iz nevednosti, fanatičnosti ali iz strahu, da njega samega kdo nadzoruje, prijavi navidezno zlorabo prižnice. Govor, ki se modro drži v mejah cerkvenega nauka, se lahko napačno razume in tolmači kot poziv k sabotaži, k boju zoper režim in k vstaji.

Kljub temu tisk ob vsaki priložnosti napada vero, katoliško Cerkev in predvsem sv. stolico. (7)

V dokaz bi lahko navedli nešteto primerov. Napadi vladnega komunističnega tiska v Jugoslaviji — kar zadeva pogostnost in nesramnost — nimajo primere v drugih deželah marksistične observance. Zadostuje nekaj primerov: Sveto leto je bila le velika kupčija itd. Vatikan je po komunističnem tisku vedno zastopnik italijanskega imperializma, zaklet sovražnik našega naroda, trdnjava reakcije, nesramen klevetnik itd. Poleg tega je izšla knjiga Srba Mihajla Petrovića, ki naj bi spletke svete Cerkve razkrinkala: Vatikan in imperialistična politika reakcionarnih velesil. (Beograd, 1947). (8)

Državni radio je prinašal neokusne parodije očenaša. Še vedno se objavljajo bogokletne litanije presvete Device, medtem ko kina predvajajo neverjetne potvare o duhovniških zločinih kot dokumentarne filme.

Nota papeškega državnega tajništva zunanjemu ministru Jugoslavije 1. 11. 1952 (9) navaja nekaj primerov, ki so vzeti iz najnovejšega časa in se nanašajo predvsem na Hrvaško in Slovenijo, kjer so katoličani v veliki večini:

a) 9. 2. 1952 je priobčil „Slovenski poročevalec“ v Ljubljani okrožnico na različne sekcije komunistične partije: „...Med šolsko dobo — tako se glasi — mora priti mladina tako daleč, da spozna na podlagi znanstvenega dokazovanja škodljiv vpliv vere in mračnjaštvo...“ Ta okrožnica ima podpis gospoda Edvarda Kardelja, podpredsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra Ljudske republike Jugoslavije, kakor tudi gospoda Borisa Kidriča, predsednika gospodarskega sveta osrednje vlade.

b) „Vjesnik“ je z dne 20. 4. 1952 prinesel naslednjo ozjavo dr. Miloša Žanka, predsedujočega ministra Sveta za civilizacijo in kulturo Ljudske republike Hrvatske: „Kdor misli — v smislu v ustavi zagotovljene svobode vesti vpeljevati marksizmu nasprotujoče vzgojne cilje, ne izpolnjuje svoje kulturne dolžnosti, ampak ravna kot človek, ki uči, da je $2 \times 2 = 7$.“

c) V Beogradu je „Borba“ 7. 11. 1952 poročala, da je gospod Aleksander Ranković, notranji minister, v svojem govoru pred VI. kongresom komunistične partije Jugoslavije, podčrtaval „odločen, trd in nepopusten boj zoper meščanske, klerikalne in kominformistične izjave in naziranja.“

d) „Vjesnik“ je v Zagrebu 9. 11. 1952 pojasnil, kako je ta boj razumeti. V članku akademika Marka Kostrenčiča, znanega propagatorja komunistične ideje, se glasi: „Kristusovo moralo je treba zavreči, ker je človeka nevredna in ker ga obsoja k zanikanju življenja. Krščanska morala tira v grozovitosti največjega obsega. Socialistična morala je osnovana na marksističnem svetovnem nazoru; ona taji obstoj drugega boljšega sveta, tistega onostranskega božjega kraljestva z vsemi nadnaravnimi strašilnimi slikami in tolažili. Ona taji satana, duhove, angele in svetnike tja do Boga in malikov vseh vrst. Za naš svetovni nazor obstaja samo tukajšnji vidni in materialni svet...“

e) S takimi izjavami se ujemajo druge uradne izjave komunistične partije. „Nova Makedonija“, Skoplje je 2. 3. 1952 pisala: „Naša stranka ni bila nikdar indiferentna nasproti verski ideologiji in Cerkvi, danes pa gre za to, da ideološki boj sistematično in vsak dan bojujemo: s pomočjo tiska, množičnih organizacij in kulturnih ustanov, da razderemo vse verske predstave o veselju, vse predsodke in verska izročila...“

f) V istem smislu je pisala „Borba“ v Beogradu 1. 3. 1952, ko je objavila sklepe 5. plenarnega sestanka centralnega komiteja komunistične partije Makedonije: „Ideološko delo stranke med našimi delavci mora iti za tem, da jih osvobodi vpliva vere in misticizma...“

g) V Sarajevu je poročal časopis „Oslobodjenje“ 13. 9. 1952, da je bila na strankinem sestanku v Foči in Kiseljku izrečena tožba, da nekateri strankini člani mislijo, da jim je udeležba pri službi božji dovoljena, ker je to z ustavo naše dežele in po zakonu vsem državljanom zajamčeno. Ti ne upoštevajo, da so partijci nositelji napredka, da morajo biti med prvimi v boju zoper praznoverje in primitivizem in zoper preostanke reakcije.

h) V Ljubljani je napisal „Slovenski poročevalec“ 13. 9. 1952 poročilo o strankinem sestanku v Gorici: „Govorilo se je o nujnosti boja zoper versko mračnijaške predsodke, predvsem zoper duhovnike, ki take predsodke goje...“

i) „Ljudska pravica“, organ komunistične partije Slovenije, je 16. 2. 1952 izjavila, da komunistu ni dovoljeno hoditi v cerkev in prisostvovati verskim ceremonijam in ne sklepati zakona pred duhovnikom in svoje otroke pripustiti h krstu. Komunizmu je vera opij za ljudstvo...“

Te maloštevilne navedbe, ki so samo vzorec za neštete in povsod enake protiverske napade, ki jih je dnevni tisk poln, se ujemajo s Statutom unije komunistov Jugoslavije, ki izjavlja: „Pripadnost Uniji komunistov Jugoslavije je nezdržljiva s pripadnostjo veroizpovedi in udeležbo pri verskih obredih...“

Ne med zadnjimi je maršal Tito zastopnikom Kongresa proforsorskih, vzgojitelskih in učiteljskih združenj Jugoslavije izjavil: „Vem, da se nam v inozemstvu

očita, da mladino odtujujemo Bogu in Cerkvi. Mi pa ne moremo dopustiti, da bi se ti ljudje vdajali praznoverju, kajti vse to je praznoverje. Zoper to se moramo boriti..." (Borba, 30. 4. 1952).

Nekako eno leto pred Titovim prelomom s kominformom je bilo mogoče ugotoviti marsikak znak pomirjenja na cerkvenem področju in nekakšno prizadevanje vlade, da bi se izogibala novih odprtih sporov s Cerkvijo. Pregarjanja se zaradi tega niso ustavila. Cerkvi prizadeta škoda se ni popravila in zatrta svoboda ne vrnila. Vsekakor je začela vlada vpeljevati neko previdnost, ne da bi pri tem imela uspehe, da bi Cerkvi ne dajala povoda za nadaljne pritožbe. Ker odnosi med državo in Cerkvijo niso temeljili v ideološki spremembi, so bila popuščanja zgolj taktične narave in niso nudila nobene gotovosti, da se bodo upoštevala ali brez razlikovanja izvajala. Glavni cilj jugoslovanskega komunizma je ostal naobračba dialektičnega materializma na vsa življenjska področja, v številni vero. (19).

Naslednje propagandistične kretnje popuščanja se dajo navesti: Možnost v letih 1950—51 imenovati 6 novih škofov; dovoljenje zasesti župnije z duhovniki, ki jim je bilo to doslej od države prepovedano; dovoljenje za popravo nekaterih cerkva in župnišč; svoboda oskrbeti si inozemske podpore za vzdrževanje semenišč, ki niso bila razpuščena; promocijska pravica teološke fakultete v Zagrebu; (11) amnestija 1. 1. 1951 za 11.000 jetnikov, ki so je bili pa le maloštevilni duhovniki deležni; 1949 dovoljenje — prvič po letu 1946 — tiskati molitvenike in en katekizem v omejeni nakladi. Redovne sestre so v nekaterih krajih spet mogle pričeti s skupnim življenjem in se v redovni obleki prikazati na ulici. V Bosni in Hercegovini, predvsem v Sarajevu, so dobile nekaj samostanov nazaj. V drugih deželah se ni več tako javno kot prej nasprotovalo verouku in marsikak nov veroučitelj je mogel dobiti vladno dovoljenje za poučevanje.

Maršal Tito je poskušal rešiti tudi vprašanje nadškofa Stepinca, ko je ponudil sv. stolici njegovo oprostitev pod pogojem, da zapusti državo. Ker ta poskus ni uspel, mu je bila ječa 5. 12. 1951 spremenjena v „pogojno svobodo“. (Osservatore Romano, 9-10. 7. in 7. 12. 1951).

Vse to je napovedalo prehodregarjanja iz nasilne v mirno fazo. Računalo se je s časom, ko se bo moglo pričeti z „metodo“. Odtujitev množic veri je ostal jugoslovanskemu komunizmu brezpogojni cilj. Odslej se je preskušal sistem, udariti pastirja, da bi se razpršile črede. Tudi ideološko šolanje mladine je bilo pojačano. („La civiltà cattolica“, 1950, I.)

V prvih štirih letih prevzema komunistične oblasti ni manjkalo množičnih ideoloških frontalnih napadov zoper vero in Cerkev. V prvi fazi so komunisti Cerkvi zvezali roke na podlagi številnih odredb. Zatrli so ves njen tisk in vse njene socialne ustanove. Podjarmili so si jo gospodarsko, na vse načine ovirali dušno pastirstvo, preprečevali državljanom izpolnjevanje njihovih verskih dolžnosti, zapirali duhovnike in vernike in jih obsojali na smrt.

Po letu 1949 se je začela metodična gonja za razkristjanjenje ljudske duše. V prvi vrsti naj bi se mladina odtujila Bogu in veri. (12) Začela se je konstruktivna veri sovražna faza, dočim je v prejšnjih letih veljala destruktivna.

Po ponovni gospodarski utesnitvi Cerkve so 1952 komunisti poskusili duhovnike prisiliti, da bi se izjavili za vladno in sprejeli ukreperegarjanja. Do skrajnosti so nadzorovali svobodo bogoslužja in pospeševali med duhovniki „spontano gibanje“ za naklonjenost režimu.

Opombe:

(1) V vseh proletarskih diktaturah je vera — v smislu ustave — privatna zadeva, a ne za stranko, ki ima nalogo, da „neznansvne predsodke“, iz katerih vera v onostranstvo izvira, z orožjem propagande, prepričevanja in, če treba, „z iztrebljenjem“ pobija.

(2) Predsednik hrvaškega parlamenta, Vicko Krstulović, se je na sestanku komunistične partije v Osijeku nedvoumno izrazil: „Z revolucijo smo strli stari meščanski okvir in materialno osnovo, na kateri je slonelo meščanstvo. Vse smo prevzeli v roke. Toda Cerkev kot ustanove ne moremo uničiti, ne, ker sta naša oblast in država slabotni, ampak, ker so v zavesti mnogoštevilnih, predvsem v kmetih, trdovratni ostanki vere. Mi se zavedamo, da je Cerkev kot ustanova premagana, in mi se moramo politično in kulturno zoper njo boriti, da istočasno z življenjskim standantom dvignemo ljudsko zavest, da bodo ljudje bolje razumeli, da se svet ni razvil po Sv. Duhu, ampak po naravnih zakonih. Mi moramo javno mnenje po vaseh in mestih mobilizirati zoper razdiralno delo duhovnikov.“ („Naprijed“, 1. 6. 1952 — Citirano po „Osservatore Romano“, 6. 12. 1953.)

(3) ... Cerkev se mora omejiti na to, kar je njen edinstveni smoter: Izvrševanje verskih ceremonij; v teh mejah bo imela popolno svobodo tako od države kot od drugih verskih ali protiverskih organizacij. Toda svoboda vere ne pomeni samo svobodo verskega življenja po tej ali oni veroizpovedi, ampak tudi svobodo ideološkega boja zoper verski mysticizem in njegove predsodke. („Nedeljne informativne novine“, 4. 5. 1952)

(4) Ta spomenica je bila Titu izročena v decembru 1952, ko je bilo sedem škofov klicanih k Titu. Dokument, ki je temeljne važnosti za zgodovino odnosov med Cerkvijo in državo v FLRJ, je bil vrnjen beograjskemu nadškofu brez komentarja. Ves tekst se nahaja v: „Une Eglise du silence-Catholique de Yougoslavie“, Desclée de Brouwer, 1954.

(5) 27. 9. 1953 je Tito izgrede, ki so se predvsem v tem letu zgodili, obsodil: šlo je, kakor je v glavnem omenil v svojem govoru, za taktične zmote, ker je treba vero in Cerkev z drugačnimi metodami pobijati, v prvi vrsti z vzgojo mladine. V podrobnem je rekel maršal: „Kot veste, se je v naši deželi prigodilo nekaj obžalovanja vrednih izgrediv in nekaj nasilnih dejanj. To se je pripetilo v nekaterih krajih zaradi sovražne politike nekaterih cerkvenih predstojnikov zoper našo stvarnost. Ljudstvo je bilo ogorčeno... Mi se s tem ravnanjem ne strinjamo in obsojamo take metode, ker imamo v našem boju učinkovitejše metode na razpolago. Mi ne želimo, da se uporablja fizična sila, marveč smo proti njej... Boriti se je treba s političnimi sredstvi, treba je pojasnjevati, da nas je zmaga stala en milijon sedem sto tisoč mrtvih; mi ne moremo dovoljevati, da bi nekaj duhovnikov stremelo za tem, da se nam ta zmaga uniči. Povejte jim, da ne moremo dovoljevati, da bi bil kdo inozemski agent. Tudi duhovnik mora ljudstvu služiti... Politično pojasnjevati, za mladino delati, ne s puško ali pestjo, ampak treba je mladino organizirati in v njeni sredi delati.“ („Vjestnik“, 28. 9. 1953)

(6) Procesije na prostem so bile v nekaterih republikah 1951 načelno spet dovoljene — vendar ne praktično, ker je vlada zahtevala izredno visoke pristojbine. In če so bile, so bile na vse načine motene, celo z žvižgi in krohotom. K temu pripominja omenjena spomenica škofov septembra 1952: „...Procesije so v več deželah prepovedane. Velike cerkvene slovesnosti, pri katerih se zberejo verniki več župnij, so izpostavljene vsem mogočim šikanam. Tako so bile predvsem motene nove maše. Darove v naravi, ki jih je novomašnik po stari navadi prejel, je Uprava državne bezbednosti (UDB) zaplenila.“

(7) „Oslobodjenje“, 8. 3. 1952 je obtožilo duhovnike, da so zlorabili v Jugoslaviji obstoječo svobodo, ker so trdili, da so bili Kristus in apostoli delavci, in da biva Bog. To pomeni razširjanje verske nestrpnosti. Župnik iz Crikvenice, ki je 14. 10. 1951 pridigal o nedeljskem evangeliju: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega,“ je bil v „Vestniku“ 18. 10. ostro napaden. Duhovnik je pač v skladu in v smislu evangeljskega odstavka poveljeval domovinsko ljubezen, toda — tako nadaljuje list — ta hvala je bila tendenčna, ker je v drugem delu pridige govoril, da so pri državnih zakonih meje v pokorščini ter je Boga in božje zapovedi postavil na prvo mesto. Državni pravdnik mesta in škofovske stolice v

Djakovem je določil, katerih tvarin duhovnik v svojih pridigah ne sme obdelovati: brezboštvo, zakon kot zakrament in njegovo nerazvezljivost, peto zapoved, Jobovo potrpežljivost, obsojanje zla itd. V nekaterih krajih pomeni pridiga o papeštvu napad zoper edinstvo naroda in države; pridiga o volku v ovčjem oblačilu zveni kot napad na režim. Mnogi duhovniki so bili obsojeni na tri ali šest mesecev ječe, ker so v svojih pridigah obravnavali stvarino o ponižanem napuhu. — V navedeni spomenici škofov na maršala Tita se glasi: „Na enak način je ogrožena svoboda pridiganja. Duhovnikom se očita, če navajajo sv. pismo. Pozitivna razlaga verskih resnic se pojmuje kot napad na varnost države in novega socialnega reda. Duhovnikom je bilo prepovedano podajati verouk v nasprotju z brezboštvom. Duhovniki — tako pravi navodilo vlade v Bosni in Hercegovini — ne smejo uveljaviti svojega vpliva na starše, da bi preprečili brezboštvo otrok. Prišlo je tako daleč, da se je od duhovnika zahtevalo, naj svoje vernike poziva, „da ne bodo hodili v cerkev“.

((8) Primerjaj spis: Tajni dokumenti o odnosima Vatikana i Ustaška NDH, Zagreb, Ognjen Prica, str. 144 in dokumentarni odgovor k temu v „La civiltà cattolica“, 1952, IV, str. 428—435.

(9) Objavljeno v „L'Osservatore Romano“, 14. 1. 1953.

(10) Primerjaj k temu poročilo, ki ga je podal teoretik jugoslovanskega komunizma, Milovan Djilas, na II. plenarnem sestanku centralnega komiteja v „Komunistu“, IV, šte. 1 (1950).

(11) Z dekretom 29. 1. 1952 in s podpisom predsednika vlade Ljudske republike Hrvatske je bil teološki fakulteti v Zagrebu odvzet uradni visokošolski značaj. Nekaj dni za tem je izdala enak odlok vlada Ljudske republike Slovenije za teološko fakulteto na ljubljanski univerzi. Ko sta obe fakulteti izgubili državni značaj, sta morali poskrbeti za obstoj iz lastnih sredstev. Komunistična taktika je bila prozorna: Fakultete, ki so odvisne od državnih sredstev, se podrede pogojem, ki jih stavi država. Dejansko je država še naprej subvencionirala ljubljansko fakulteto, čeprav ni v nobeni zvezi z univerzo, ker so njen dekan dr. Stanko Canjkar in nekateri profesorji pospeševali cirilmetodijsko društvo (CMD). Komunistična vlada je s tem dosegla dvoje: Mogla se je ponašati, da podpira katoliško fakulteto izven okvira univerze, in trditi, da ima sebi vdane profesorje.

(12) Za zgled različnih po času si sledečih in notranje povezanih preganjanj, ki jih je zgodovina cerkvenega boja v Jugoslaviji tako polna, naj navedemo eno iz leta 1952. Radio in tisk, predvsem, kar je bilo določeno za mladino, sta pripravila sistematično propagando zoper vsako vero, ki sta jo prikazovala kot izključno iznajdbo kapitalizma za izkoriščanje ljudi, kot bedasti misticizem, praznoverje in mračnjaštvo. Govorilo se je na nesramen način o molitvi, o zakramentih in čudežih, o krščanski „mitologiji“ in o grehah Cerkev.

„Oslobodjenje“, organ Ljudske fronte bosansko-hercegove republike, je pričel napad v številkah z dne 29. in 30. 1.; v začetku februarja so sledili „Pobjeda“, organ Črnogorske ljudske fronte, „Naprijed“, tednik hrvaške komunistične partije (8. in 15. 2.), „Ljudska pravica“ (16. 2.) in v marcu „Nova Makedonija“, organ Makedonske fronte. Pridružile so se „Knjižne novine“ (literarni list), „Trideset dana“ v Beogradu, „Voce del popolo“ na Reki in „Svobodna Dalmacija“ v Splitu. Vodilni so bili časopisi in sicer ne slučajno, kot pripominja Cavalli v „La Civiltà cattolica“, 1952, II., str. 135—149, ki so v inozemstvu skoro popolnoma nepoznani. Na ta način so hoteli doseči narod, ne da bi vzbudili pozornost zapadnega sveta, v trenutku, ko so hoteli svet prepričati, da je verski boj legenda, ki so si jo izmislili v Vatikanu. V bistvu ne prinašajo časopisi nič drugega kot opisovanje tega, kar je neki Kangrga v omenjenem „Naprijedu“ z vso jasnostjo napisal: „Vero je največja poguba človeštva.“ Treba jo je pobijati z vsemi sredstvi. V nekaterih deželah se tovrstne gonje ponavljajo večkrat na leto.

Meseca april in maj 1952 sta bila v tem pogledu posebno izdatna. Tako „Politika“ v Beogradu (5. in 21. 5.), „Nedeljne informativne novine“ v Beogradu (4. 5.), „Republika“, Beograd, 6. 5.; „Vjestnik“, Zagreb, 9. in 18. 5.; „Partijski radnik“, list srbskih komunistov (15. 5.); „Borba“, Beograd, 27. 5.; „Slovenski poročevalce“, Ljubljana, 11. 5. 1952.

JUGOSLAVIJA

Bratovščina za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in opravo ubožnih cerkva v ljubljanski škofiji praznuje letos stoletnico obstoja.

Cirilmetodijsko društvo je namesto „Organizacijskega Vestnika“ začelo izdajati priročnejši list „10 let CMD“. Iz nekaterih člankov v prvi številki mimorede diha misel: „Slovenci smo narod in kakšne jugoslovanščine ne mislimo prevzeti.“ — Nekrolog umrlemu Ivanu Rejzcu, dornberškemu dekanu je napisal Stanko Vrtovec. Omenja njegovo internacijo v Južni Italiji 1931. — Ernest Klančnik se spominja p. Bonaventura Jožefa Topliškega, bivšega ekonomista trapistov. Ob pogrebu tega je imel slovesni rekvizijem opat Pij Novak ob asistenci p. Gabrijela Zemljaka in p. Ignacija Klasičina. Na pogrebu je bilo 15 duhovnikov. — CMD je za leto 1959 izdalo stenski koledar v 96.000 izvodih. Bil je popolnoma razprodan. — V drugi številki je nekrolog trapista p. Vincencija Antona Divjaka, ki je umrl pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah. — Ivan Greif se spominja zlato-mašnika Alta Ivana, katerega pogreba se je udeležilo 34 duhovnikov.

Pater Roman Tominec OFM je bil obsojen na 6.000 dinarjev kazni ali en mesec zapore. Pregrešil se je na prižnici, kjer je omenil, da bolničarke po bolnišnicah niso tako požrtvovalne, kakor so bile nekdanj usmiljene sestre.

Trije jezuiti obsojeni. Med njimi sta p. Edi Böhm, teološki profesor v Zagrebu, in p. Štrubelj. Dva sta morala plačati vsak po 10.000 dinarjev, tretji pa je bil obsojen na tri mesece zapore. Na ljudskem misijonu v Mariboru so si upali povedati stvari, ki niso bile po godu komunističnim oblastem.

Slomškovo leto. Ob priliki letošnje stoletnice, odkar je škof Anton Martin Slomšek prenesel škofijski sedež lavan-

tinske škofije iz št. Andraža v Maribor, je bilo v tej škofiji razglašeno Slomškovo leto. Škof dr. Maksimilijan Držičnik je za to stoletnico vernike in duhovnike posebej prosil, naj molijo za duhovniške poklice.

G. Jožef Jušič slavi letos diamantno sv. mašo. Doma je iz Ažbe v Beneški Sloveniji in živi sedaj v Kredu pri Kobaridu.

G. Jože But, kaplan v Ljutomeru, je postal župni upravitelj istotam.

Na pogrebu g. Franca Majdiča, zlato-mašnika, ki je 25 let deloval kot župnik v Sodražici na Dolenjskem, se je zbralo nad 30 duhovnikov. V cerkvi je imel žalni govor dekan g. Alojzij Dobrovoljc, na pokopališču pa sedanji župnik v Sodražici dr. Stanko Lenič.

Okoli 100 duhovnikov se je zbralo na pogrebu g. dekana Andreja Lovreca v Ljutomeru. Kanonik dr. Ostrc je v govoru orisal pokojnikov značaj. Mašo je daroval g. kanonik Hrastelj, pogrebne obrede pa je opravil kanonik Meško ob asistenci ljubljanskega prošta dr. Fr. Kimovca.

ARGENTINA

Pastoralna konferenca duhovnikov ljubljanske škofije v Argentini se je vršila 27. maja v dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu. Udeležilo se je 31 sobratov. Duhovno misel je imel dekan teološke fakultete v Adrogué dr. Ignacij Lenček: Duhovnik v službi in njegovo osebno življenje. Dr. Lenček je namesto bolnega g. prof. dr. Ivana Ahčina tudi vodil konferenco. Predavanje je imel g. prof. dr. Filip Žakelj: Odkritja v Qumranu ob Mrtvem morju. Kazus iz liturgije o binaciji, trinaciji in večernih mašah je rešil g. Rant Jože.

Gospoda Janez Malenšek in Štefan Novak sta bila pred kratkim ustoličena kot župnika. Prvi v Villa Caraza, drugi

pa v Tristán Suarez. Oba v škofiji Lomas de Zamora. Čestitamo!

Semenišče in škofov zavod v Adrogeju. Bogoslovcev v semenišču je letos 13, gojencev v škofovem zavodu pa 23; ljudsko šolo jih obiskuje 9, srednjo šolo pa 14. Duhovne vaje za bogoslovce in duhovnike smo imeli od 8. do 13. marca v domači kapeli Marije Pomagaj; vodil jih je znani stari in izkušeni redovnik Lichius iz Družbe božje Besede. Te mesece so bogoslovci in gojenci mnogo molili in še molijo k božjemu služabniku škofu Frideriku Baragi za ozdravljenje dr. Ivana Ahčina, profesorja in urednika Omnes unum. Vsako leto slovesno obhajamo 31. maja praznik Marije Kraljice oziroma Srednice vseh milosti kot svoj hišni praznik. Letos smo že prejšnji večer imeli slovesne latinske večernice, na praznik pa zjutraj ob 7 sv. mašo s slovenskim petjem, ob 9 pa slovesno peto latinsko sv. mašo. Popoldne smo Srednico vseh milosti počastili s pristrčno akademijo. Bogoslovci in gojenci so pripravili nekaj Marijinih pesmi. Štirje bogoslovci so recitali misli štirih slovenskih škofov (Barage, Slomška, Jegliča in sedanjega ljubljanskega g. škofa dr. Gregorija Rožmana) o Srednici vseh milosti, eden izmed gospodov bogoslovcev je govoril o veliki pobožnosti arškega župnika Janeza Vianneya do Matere božje, srednješolci pa so se lepo naučili zborno deklamacijo, katero je skrbno priredil njihov prefekt dr. Branko Rozman.

Tudi na žrtve brezbožnega komunizma nismo pozabili. 13. junija zvečer nam je o teh žrtvah lepo govoril dr. Tine Debeljak, srednješolci pa so skrbno recitali nekaj odlomkov iz Debeljakove črne maše za pobite Slovence.

Srednješolci so slovensko šolsko mladež za god sv. Alojzija razveselili z lutkovnimi igrkami v župnijski dvorani v Ramos Mejía pod spretnim vodstvom dr. Brankota Rozmana.

Predavanja za bogoslovce so se začela po duhovnih vajah in končala 26. junija. 27. junija smo za sklep semestra obhajali vzhodni dan. Liturgijo je opravil dr. Pavle Krajnik, ki je ta semester tudi po dve uri na teden predaval o vzhodnem vpra-

šanju in teologiji; letos je pri peti liturgiji sodeloval zbor bogoslovcev, kar je prav ugodno vplivalo. Po maši po vzhodnem obredu je dr. Pavle Krajnik dijakom, bogoslovcem in duhovnikom ob skioptičnih slikah pojasnjeval zanimivosti ločnega krščanskega Vzhoda.

Meseca julija se bogoslovci pripravljajo na semestralne kolokvije; pet pa jih bo delalo diplomski izpit iz pastoralne teologije; novomašnik Langus Janez bo pa končal bogoslovje, 15. avgusta bo prejel mašniško posvečenje; ker je prevzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman moral iz zdravstvenih razlogov potovanja v Argentino odložiti, ga bo posvetil pomožni škof iz Lomas de Zamora msgr. dr. Schell.

AVSTRIJA

G. Ferdinand Kolednik se je pozdravil in po oddihu pri naših dobrih cistercijanin v Stamsu na Tirolskem odpotoval za nekaj časa iz Avstrije. Pri frančiškanih v Rimu je natisnil v latinščini Jurčičevega Jurija Kozjaka.

G. Blaž Wölfel je 23. maja umrl v sanatoriju v Celovcu. Rodil se je v Štebnu v Podjunu in postal duhovnik l. 1911. Kaplanoval je v Tinjah, v Porečah, na Prevalju in Guštanju. Župnik je bil na Jezerskem, v Apačah, v Gorjah, št. Vidu v Podjunu, v št. Rupertu pri Velikovcu, Medgorjah in na Brdu v Ziljski dolini. Med zadnjo vojno je bil izseljen. Po povratku je bil do upokojitve župnik v Vogrčah pri Pliberku.

V Grazu je umrl p. Pelagij Klemenčič.

ČILE

Curacautín. V Curacautinu, južnem delu Čileja, že skoraj deset let goreče pastiruje g. Janez Mohar. Pri delu na župniji mu pomagata gg. Andrej Pogačar in France Okoren. G. Pogačar vrši kaplansko službo pri župnijski cerkvi, g. Okoren pa je že skoraj samostojen župnik v Selva Oscura, ki je bila podružnica Curacautina. Zanimivost njihovega dušnega pastirstva so biblični krožki, ki jih ustanavljajo zlasti po revnih naseljih. Ljudje se zberejo v eni izmed hiš enkrat na te-

den, prvi del sestanka je posvečen razlaganju sv. pisma, drugi del pa razgovoru o verskih in socialnih problemih tistega naselja. Začel je ta način pastirovanja neki duhovnik v Santiago de Chile in je tako v nekaj letih pokristjaniel svojo župnijo.

ITALIJA

Skupina naših duhovnikov in bogoslovcev v Rimu je imela več bratskih sestankov, na katerih so obravnavali razna aktualna vprašanja n. pr. o bližnjem vesoljnem cerkvenem zboru.

Msgr. dr. Fran Močnik v Gorici je 17. marca obhajal srebrno mašo. V mašnika ga je posvetil škof dr. Alojzij Fogar. Služboval je najprej na Črnem vrhu, potem v Vrtojbi, nakar je prišel za vikarja v goriško stolnico. Med zadnjo vojno in takoj po njej je preživel zelo težke trenutke. Kot apostolskega administratorja so ga komunisti dvakrat izgnali iz Solkana pri Gorici, ki je po vojni prišel pod Jugoslavijo. Sedaj živi v Gorici kot predsednik Goriške Mohorjeve družbe in odgovorni urednik Katoliškega glasa. Zasluznemu monsignorju iskreno čestitamo.

Ob priliki 60-letnice Marijine družbe v Trstu je vodil duhovne vaje salezijanec g. Cvetko s Koroškega. Na akademiji sta govorila škofijska voditelja Marijinih družb msgr. Jakob Ukmar in msgr. Ivan Omerza.

P. Silvin Eiletz D. J. je v Rimu prejel mašniško posvečenje po vzhodnem obredu. Bolj obširno poročilo drugič.

Po petih letih smrti msgr. Ivana Trinka so postavili na njegov grob spomenik. Rdeči so ga že zdavnaj hoteli postaviti, pa se je družina odločila, da ga postavi sama s pomočjo beneško-slovenskih duhovnikov. Načrt zanj je napravil arh. Tone Kralj. Visok je tri metre.

Pri Kalistovih katakombah je sedaj g. štefan Zver, salezijanec, ker je g. dr. Jože Miklič odšel v Dolino pri Trstu za kaplana.

G. Rajko Wang, semeniški duhovnik, je odšel v Rim študirat glasbo.

Tri novomašnike ima letos Beneška Slovenija. Posvečeni so bili 28. junija v videmski stolnici: **Dolfo Dorbolò**, Koptarjev iz Laz, **Jožef Mučič** iz Ronca in **Emil Batistič** iz Pečinjega. Bog blagoslovi vse tri in jih podpiraj na težki duhovniški poti!

G. Anton Cuffolo, ki že 40 let deluje v Lazah, obhaja letos 45-letnico mašništva. Enak jubilej obhajata tudi g. **Peter Černoja** v Briščah in g. **Peter Hvalica** v Dolenjem Barnasu.

V Palermo, na Siciliji, delujeta zdaj dva naša redovnika klaretinca (sinova brez. Srca Marijinega): p. Franc Husu in p. Anton Surina.

V Kataniji, na Siciliji, deluje p. Miro slav Štok iz iste družbe.

G. Angel Kračina, župnik v št. Lenartu v Benečiji, je tudi v Trstu na prizivnem sodišču dosegel svoje pravice in časnikarji, ki so ga obrekovali, bodo za naprej bolj spoštovali resnico.

Msgr. dr. Franc Močnik je v Bologni položil izpit usposobljenosti za profesorja matematike in fizike.

Slovenski duhovniki v Trstu so koncem maja v Marijanišču na Opčinah razpravljali o tržaški škofijski sinodi.

Duhovska zveza v Gorici je letos izdala šmarnice z naslovom „Marija nas kliče“.

G. Jože Kunčič, namestnik ravnatelja Marijanišča na Opčinah pri Trstu, je na kvatrnó nedeljo po binkoštih govoril na tržaškem radiu o slovenskem semenišču in škofovem zavodu v Adrogué.

Dr. Janez Belej in **dr. Maks Jezernik**, oba v Rimu, sta dobila naslov monsignorja. Prvi je v službi pri Kongregaciji de Propaganda Fide, drugi pa je rektor-asistent zavoda de Propaganda Fide. Čestitamo!

P. dr. Vigilij Alt, kapucin, se je iz Rima vrnil v Jugoslavijo.

G. Karel Reja, župnik v Rupi, je koncem aprila zatísnil oči v sanatoriju v Gorici.

G. Janez špendal, bivši župnik v Ljubnem, znani Marijini božji poti, je po hudi bolezni na jetrih umrl 4. maja. Pokopali so ga 6. maja v Capui.

FRANCIJA

Msgr. Stanko Grims je bil aprila precej slab in so ga v bolnišnici komaj spravili pokonci. Zdravnik mu je priporočal daljši popolen počitek. Kako naj si ga izseljenski duhovnik vzame, ako ne pride kdo drug na njegovo mesto za tisti čas? Med boleznijo mu je deloma pomagal g. Dejak Tone, deloma pa tudi g. Susman CM. Za 1. maj, ko je bilo romanje Slovencev, se je zbrala tam lepa družba slovenskih sobratov in pariški pomožni škof msgr. Rup. Skrbeti mora za približno 700 slovenskih družin, to je za okolj 5000 duš slovenskih izseljencev.

KANADA

Božja beseda. Deseti letnik Božje besede, ki ga sedaj ureja g. Franc Sodja, je začel izhajati v mnogo lepši obliki. Prinaša mnogo prav dobrih člankov. Slovenske duhovnike in redovnike posebej opozarjamo na članke pod naslovom: Pred vrati pekla, v katerih nam Branko Bohinc (psevdonim) živo opisuje, kaj so z njim počenjali v ječi slovenski komunisti.

Misijon v Montrealu. Med Slovenci v Montrealu sedaj deluje lazarist Časl. Pred veliko nočjo jih je obiskal gospod škof dr. Gregorij Rožman ter imel v kletni cerkvi sv. Ludovika misijon za slovenske vernike; skoraj vse je tudi sam spovedal. Za veliko noč se je k škofovi maši zbralo 500 ljudi. Slovenci v Montrealu in okolici bi radi dobili svojo narodno župnijo. Prav je, da njihove iskrene in upravičene želje podpremo z iskreno molitvijo, ker sami čutimo, kako v tujem morju hitro umrje verska in narodna zavest.

Misijon v Torontu. Vodil ga je v župniji Marije Pomagaj g. Karel Wolbang od tihe nedelje do velike noči: prvi teden za žene, drugi teden za može. K uspehu misijona sta mnogo pripomogla požrtvalno delo in ljubezniva beseda nekaterih apostolskih slovenskih rojakov in rojakinj, ki so tako mnogim pomagali do spovednice. V štirinajstih dneh je bilo razdeljenih blizu 2.400 sv. obhajil.

Duhovna obnova v Londonu za Slovence. Vodil jo je od 19. do 21. marca g. Janez Kopač CM; k obhajilu je šlo okoli 100 Slovencev.

Duhovna obnova za Slovence tudi v Hamiltonu in okolici. Od cvetne nedelje zvečer do velikega torka zvečer je bil med njimi prav tako g. misijonar Kopač Janez; svete zakramente za veliko noč je prejelo okoli 150 Slovencev in Slovenk.

Večna devetdnevnica v čast Brezmadežni čudodelne svetinje. V župniji Marije Pomagaj v Torontu imajo vsako leto tudi šmarnice; letos so jih zaključili z devetdnevnico v čast Brezmadežni čudodelne svetinje; odslej se bo v tej Marijini slovenski župniji vršila „večna devetdnevnica“, ki je rodila že toliko čudovitih nadnaravnih sadov po drugih krajih.

Nova slovenska župnija Brezmadežne čudodelne svetinje v New Torontu. Novo župnijo in novo župnijsko cerkev je dovolil torontski nadškof kardinal McGuigan. Na predlog g. misijonarja Kopača Janeza so slovenski verniki soglasno izbrali Brezmadežno čudodelne svetinje za zavetnico nove župnije; kardinal in nadškof je ta predlog odobril. Tako bo v Torontu počasi zrastle nova župnija, ki bo prav tako posvečena Mariji.

Nova maša g. Franca Skumavca. Slovesno novo mašo, pri kateri je sodelovalo staro in mlado, je imel 7. junija v cerkvi Marije Pomagaj g. Franc Skumavec, slovenski rojak. O slovesnosti bomo še kaj več poročali. Gospod novomašnik je napisal v majski številki Božje besede zanimiv članek: Zakasneli poklici.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Drugi mednarodni kongres mednarodne zveze Marijinih kongregacij so bo vršil od 20. do 23. avgusta 1959 v Newarku, N. Y. Predavanja bodo v petih jezikih (angleški, francoski, italijanski, nemški, španski). Lepo bi bilo, da se vsaj kateri slovenski duhovnik, ki biva v Sev. Ameriki, zborovanja udeleži ter nam o njem poroča.

Rev. Anton Anžič, ki je župnikoval v Zeland, N. D., je že pred dlje časom postal dušni pastir v karmeličanskem samostanu v Wahpeton, N. D.

Rev. Alojzij Zdolšek je postal župnik v Zeland, N. D.

Dr. Alfonzu Čuku, ki predava psihologijo v benediktinskem zavodu Latrole, je v Biljah na Goriškem umrla mati Emilija Čuk. Naše sožalje!

6. marca je umrl v St. Johnsu v Minnesoti starosta ameriških slovenskih duhovnikov benediktinec p. Roman Humar. Dočakal je 94 let. Pred leti je o njem zapisal p. Bernard OFM; „To je zadnji naš misijonar Baragova kova... Z njim bo umrla največkratnejša doba slovenskega amerikanstva.“ Rojen je bil v Podhruški pri Kamniku. Ko je bil star 19 let, se je odpravil v misijone v Ameriko. Bil je zadnji Slovenec, ki je govoril indijansko.

Letno poročilo Marijine legije v clevelandski nadškofiji: Od 1. januarja do 31. decembra je Marijina legija v Clevelandu opravila tole delo: obiskov pri faranih, popis faranov itd. 17.913 (9680 ur dela);

obiskov pri mlačnih katoličanih 3.183 (3.376); urejenih zakonov 775 obiskov (925); pridobivanje pomožnih članov 4.515 (2.434); obiskov bolnikom in onemoglih, zaprtih 3.022 (3625); bratovščina krščanskega nauka 1.932 obiskov (1.776); otroci vabljeni v katoliške šole 350 obiskov (431); obiskov pri nekatoličanih 6.283 (3815); delo za katoliške ustanove 9.116 obiskov (6767); nekatoliške ustanove 2.907 obiskov (1048); pouk na domovih (n. pr. za gluhoneme) 796 ur; pomoč pri katoliških informacijskih urah 1.560 ur; druga pomoč (pogrebi, botrinstva, spremstvo k maši itd.) 7.198 ur; pomoč in nadzorstvo pri raznih drugih organizacijah itd. 2.418 ur. Skupaj je bilo 49.996 obiskov in se je porabilo 45.849 ur dela. — Vidni uspehi tega dela: odraslih krščenih 383; otrok krščenih 310; urejenih zakonov 161; k sv. zakramentom se vrnilo 582; konvertitov 342; za katoliške šole jih pridobili 107; odraslih birmanih 280; birmanih otrok 56. Pri tem delu in uspehih ima nekaj zaslug tudi slovenski prezidij Marije Pomagaj v župniji sv. Vida v Clevelandu.

Izdaja: Konzorcij (Gregor Mali). — Urejuje: uredniški odbor (dr. Ivan Ahčič, Rivadavia 234, Adrogué FNGR, prov. Buenos Aires, Argentina). — Uprava: Stanko škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina. — Tiska tiskarna Vilko, Castro Barros 917, Buenos Aires, Argentina.

